

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti **14** 6.9.2012

Uuteen kotiin

Lähiruoan arvostus takaa maaseudun tulevaisuuden

Kaura kypsyy Vinnin tilan pellolla Korpilahdella. Toiveissa on kuiva syksy.

➔ 3

Uusia konsteja vanhusten yksinäisyyttä vastaan

Keskustassa ja Tikkakoskella vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja osallistumista.

➔ 8-9

Anna naisille heidän jokapäiväinen arvonsa

Tasausmarkkinoilla hörpittää teetä ja keräyslippaat kolisevat kävelykadulla.

➔ 11

Kannen kuva:

Kohtaamispaikan aktiivit tempaisivat lauantaina 31.8. ja auttoivat Kortepohjaan muuttavia opiskelijoita.

Kuva: Sami Saarenpää

Jeesuksen kasvot ilmestyivät tacoon - vai ilmestyivätkö?

80-vuotias Ernesto Garza nautiskeli tacoon iäkkäiden ihmisten päiväkeskuksessa Beevillessä Texasissa, kun hän huomasi kasvojen tuijottavan häntä tacoon reunasta. Garza pitää Jeesuksen ilmestymistä tacoon merkinä Jumalalta.

Hän kääri puoliksi syödyn tacoon folioon ja vei sen jääkaappiinsa. Hän lupaa esitellä ilmestystä jokaiselle, joka sen haluaa nähdä. Hän pohtii, miten tacoon voisi säilöä niin, että sen voisi kehystää seinälle. Iltalehti

Suurella sydämellä

Haluatko uutta sisältöä arkeesi? Haluatko kohdata uusia ihmisiä? Tule vapaaehtoiseksi. Lisää vapaaehtoistyön mahdollisuuksista www.suurellasydamella.fi

Kolumni

Kiitoksin kannustamaan

Olen viime aikoina ollut iäkkään omaisen tukena keskussairaalan ja yliopistollisen keskussairaalan poliklinikoilla. Olen kohdannut avuliaita, hymyileviä ja osaavia työntekijöitä. Omaisen tutkimukset, hoidot ja ennusteet on kerrottu selkeästi, ja kaikkiin kysymyksiimme on vastattu. Kiitosten aiheita on ollut.

Vuosien varrella olen tavannut työstään innostuneita ja myötätuntoisia vanhusten hoidon työntekijöitä. Kansalaisten kokemukset ja tutkimukset kuitenkin osoittavat, että vanhusten ja omaisten mitätöinti ei ole harvinaista vanhusten pitkäaikaishoidossa. Miksi kielteiset kokemukset ovat yleisiä?

Erikoissairaanhoidon tavoitteena on parantaminen. Hoitojaksot ovat lyhytkestoisia. Pitkäaikaishoidossa pyritään turvaamaan mahdollisimman omatoiminen ja hyvä vanhuus ja arvokas kuolema. Työntekijät ja vanhukset ovat kasvokkain päivittäin. Terveystuonon työntekijöiden koulutus painottuu lyhytkestoiseen hoitoon. Yhteiskunnassamme arvostetaan parantamista enemmän kuin hyvää vanhuutta ja arvokasta kuolemaa. Ikäsyrrintä on yleistä, ja se kohdistuu myös iäkkäitä hoitaviin. Vanhusten hoidon työntekijöitä ei nosteta jalustalle heidän työnsä arvon perusteella.

Pitkäaikaishoidon arvoperustan mukaista hyvää työtä tekevät ja itseään arvostavat työntekijät ovat vahvoja kuin vastavirtaan uivat lohet. Gerontologinen osaaminen, vanhusten käyttäytymisen ymmärtäminen ja myötätunto ovat heidän vahvuuksiaan. Vanhusten hoito on vaativaa työtä yhdessä työtovereiden, vanhusten ja omaisten kanssa. Toiminnan yhteisöllisyys edellyttää lähijohtajien taitavuutta.

Saamme vanhustalvelulain turvaamaan työntekijöiden täydennyskoulutusta ja osaavaa ja keskustelevaa lähijohtamista. Vanhusten hoidosta ei kuitenkaan tule arvokasta työtä ilman kansalaisten tukea. Meitä tarvitaan kannustamaan työntekijöitä ja kiittämään hyvästä hoidosta.

Tasa-arvolain säätämisen yhteydessä perustettiin tasa-arvovaltuutetun toimisto valvomaan lain toteutumista, auttamaan tasa-arvonsa loukkausta epäileviä ja ehkäisemään sukupuolisyrrintää. Nyt tarvittaisiin vanhusasiavaltuutetun toimisto vanhustalvelulain toteutumisen seurantaan ja ikäsyrrinnän ehkäisyyn.

Sirka-Liisa Kivelä
emeritaprofessori,
Turun yliopisto

Vahva vaikuttaja on poissa

Anna-Maija Raittila toi Suomeen retriiteistä tunnettua hiljaisuuden liikettä ja taizelaista hengellisyyttä. KUVA: KOTIMAA/MATTI KARPPINEN

Evankelisluterilaisen kirkon vahva vaikuttaja Anna-Maija Raittila kuoli 25. elokuuta 2012.

Hän oli aina pientä ja haavoittuvaa ihmistä lähellä, sanoo Raittilan monivuotinen ystävä Leena Impiö.

SIRPA KOIVISTO, KOTIMAA24.FI

Anna-Maija Raittila oli 84-vuotias. Hän oli kirjailija, kääntäjä ja runoilija, joka tunnetaan erityisesti virsistään. Nykyisessä virsikirjassa on useita hänen kirjoittamiinsa, kääntämiään ja uudistamiaan virsiä. Virsien lisäksi Raittila kirjoitti, suomensi ja toimitti lähes 300 teosta.

Raittila oli koulutukseltaan teologi. Hän oli mukana tuomassa Suomeen hiljaisuuden liikettä ja taizelaista hengellisyyttä.

Jyväskyläläinen kirjailija Leena Impiö muistelee monivuotista ystäväänsä suurella kaipauksella.

- Anna-Maija oli minulle henkinen ja hengellinen sisar, joka vaikeina aikoina jakoi elämää rinnallani.

Impiön ja Raittilan ystävyys alkoi jo 1950-luvulla opiskeluaikana Helsingissä. Reisjärven kristillisessä kansaopistossa Raittila toimi rippikoululeirien opettajana samaan aikaan kun Leena Impiön puoliso Lauri Impiö toimi kansanopiston rehtorina 50-luvulla. Anna-Maija oli myös Impiöiden Heikki-pojan kummi.

Yhteyttä pidettiin vuosien varrella säännöllisesti kirjeitse. Raittilan vetämillä Taizé-matkoilla Impiö oli mukana pari kertaa 1970- ja 80-luvulla.

- Hän oli hellä yhdysside taizelaiseen kristillisyyteen.

Raittila oli vahva tukija ja kannustaja Impiön kirjailijan uralla.

- Anna-Maija innosti minua kirjoittamaan ja hän kutsui mukaan virsitalkoihin suunnittelemaan ja muokkaamaan virsiä, kun nykyistä virsikirjaa uudistettiin.

Monet Raittilan kirjoittamat virret ovat Impiön sydäntä lähellä, mutta yksi lempivirsistä on virsi 525 *Suurempi kuin sydämeni*, joka kuvaa vahvaa luottamusta Jumalan johdattukseen.

Impiö muistaa, miten Raittila kuvasi itseään joskus pensaaksi tai marjapehkoksi. Tämä kuvaa Impiön mielestä osuvasti rakasta ystävää.

- Hänessä oli pensaan runsautta sekä marjapehkon villiä kasvua. Mullan ja maan tasolla hän oli aina pientä ja haavoittuvaa ihmistä lähellä. Sellaista Anna-Maijaa minä ikävöin.

*Suurempi kuin sydämemme,
suurempi kuin ihmistyö
hiljaisuus on rukouksen,
siinä Luojan sydän byö.
Siinä itse, armon Henki,
uupunutta uudistat.,
Annat kasvullemme aikaa,
uuteen työhön valmistat.
Virsi 525: 6*

Huoneentauluista uustaidetta

kiikari

Mirka Hokkanen asuu Kaanaantiellä ja kerää kuvia ja kertomuksia käsikirjailuista huoneentauluista, joissa on jokin teksti.

- Jos jotain oli kirjoitettu seinille, se oli tärkeää perheille ja yhteisöille. Haluaisin tietää mitä ne asiat olivat, Hokkanen sanoo.

Yksi motiivi tietojen keräämiselle on myös pelko, että huoneentaulujen perinne katoaa. Hokkanen toivoo saavansa kuvia, tarinoita ja tietoja mahdollisimman monesta huoneentaulusta.

- Jos teillä on sellainen kotona, lähettäkää siitä tiedot 30.10. mennessä Tavoitteena on saada 70-100 eri kuvaa huoneentauluista ja ruveta sitten työstämään niis-

Löytyykö kotoasi huoneentauluja?

tä nykyaikaisia versioita grafiikan vedoksina.

Projektiin voi myös ottaa osaa täyttämällä lyhyen nettikyselyn. Kyselyn avulla Hok-

kanen hakee teemoja ja lauseita, jotka puhuttelevat ihmisiä tänä päivänä.

Projekti sisältää myös taidenäyttelyitä ja mahdollisesti luentoja Suomessa ja USA:ssa. Lopuksi Hokkanen kerää tiedot kirjaan, joka kertoo, miten taulut kuvastavat aikaansa. Kirja kertoo myös, millaista grafiikkaa niistä syntyy.

Kuvia ja muita tietoja vanhoista huoneentauluista voi lähettää mirka_hokkanen@yahoo.com tai osoitteeseen Mirka Hokkanen, Kaanaantie 188, 01800 Klaukka. Mainitkaa myös, jos kuvaa ja/tai nimeänee saa käyttää kirjassa ja netissä. Kuvia lähettäneille on luvassa pieni lahja kiitokseksi avusta.

Lisätietoja: www.mirkah.com/Huoneentaulu_Projekti.html

Valittaminen tuhoaa aivojasi

Jatkuva altistuminen negatiiviselle mielialalle heikentää aivojen toimintaa, väittää amerikkalainen kirjailija Trevor Blake. Negatiivisuus tarttuu ja tekee ihmisen tyhmemmäksi. Yli 30 minuutin altistus valittamiselle tappaa

hermosoluja hippokampuksesta, joka on aivojen ongelmanratkaisija. Asiallinen kritiikki on eri asia. Silloin ongelmaan myös etsitään ratkaisua. Kroonisia valittajia kannattaa välttää. Myös mentaaliset mielikuvat auttavat. Blake

kuvittelee levittävänsä ylle Harry Potterin näkymättömyysviitan. Toinen hyvä keino on luoda itselleen paikka, jonne voi mielikuvituksessaan paeta – vaikkapa valkea trooppinen hiekkaranta. Tekniikka&talous

Aitous vetoaa, eivät makeat mainoskampanjat

Kristittyjen on seistävä oman totuutensa takana. Sanoma vesittyy, jos esittäjä tuntuu tekopyhältä. Autenttisimmillaan kirkko on esimerkiksi diakoniassa, hiljaisessa perustyössä, jossa lähimmäisyys tulee todeksi.

Ihmiset kaipaavat kirkolta rakkauden, oikeudenmukaisuuden ja toivon eikä tuomion ääntä. Ihmiset haluavat olla mukana rakkaudelliseksi kokemassaan toiminnassa. Anne Birgitta Pessi Sana-lehdessä.

Kyllä maalla on mukavaa

Osa kaurasta on vielä puimatta Raivion tilalla Korpilahden Hyrkkölässä. Mari Ahovuori-Raivio kerää Jenni-tyttärensä kanssa kaurankorsia koristeeksi maljakoon. KUVA: SIRPA KOIVISTO

Raivion perhe asuu Jyväskylän Korpilahdella, Hyrkkölän kylässä, Päijänteen rannalla, Vinnin tilalla. Perheeseen kuuluvat Mari-äiti, Janne-isä ja Jenni-tytär (6 v) sekä Paavo-kissa ja Martta-koira.

Miten tulitte ryhtyneeksi maanviljelijäiksi?

Molemmat olemme maalaistalon lapsia, joten oli luontevaa siirtyä itse maanviljelijöiksi ja asettua asumaan maaseudulle.

Jannen kotitalalla tehtiin sukupolvenvaihdos vuonna 2005, jolloin tilanpito siirtyi meidän vastuulle. Viljelemme kauraa sekä teemme kuivaa heinää pikkupaaleihin. Kaikki sato menee myyntiin. Janne tekee viljelyn ohella koneurakointia ja minä käyn tilan ulkopuolella töissä Alkio-opistolla ravintola Santerissa.

Miten maatalous on vuosien varrella muuttunut? Entä omalla tilallanne?

Aikaisemmin myös pienemmät tilat pärjäsivät ja tulivat toimeen omalla työllään. Nykyään kaikki on isoa. Pitää erikoistua johonkin, jos haluaa pärjätä. Oman tilan peltomäärät ovat kasvaneet vuokrattujen peltöjen avulla aikaisempaan nähden.

Kyllä maalla on mukavaa. Vai onko?

Kaikista valtion kiristämistä ja tukien leikkaamisista huolimatta maalla on mukavaa, vaikka työtä saa tehdä ansioiden eteen. Oma ajankäyttö ja vapaus tehdä omaan tahtiin auttavat jaksamaan. Erityisen ihanaa on luonto ja sen kauneus.

Minkä maanviljelyyn ja maalla elämiseen liittyvän väärinkäsityksen haluatte oikaista?

Sen että maalla on aikaa, sinne voi mennä milloin vain ja siellä voi levätä ja vain oleilla. Mitä isommat pihat ja rakennukset ovat, sitä enemmän niissä riittää työtä

maanviljelyn lisäksi. Aina on remontoitavaa, maalattavaa, korjattavaa tai uudisrakentamista, jos haluaa, että paikat ovat kondiksesa. Viljatilallakin on kiirettä keväisin kylvön aikaan, ennen juhannusta on ruiskutukset, heinäkuun alussa heinätyöt ja syystöinä puinnit sekä peltöjen kyntämiset. Ehkä toinen oikaisun paikka on jossain mielessä julkisuuteen nousseet suuret euromäärät maataloustaista. Nehän ovat viljelijän palkkaa siitä, mitä ennen maksettiin viljelijälle suoraan tuotetusta tuotteesta. Sitten hinnat laskivat, ja jotta Suomessa voitaisiin yhä viljellä ja tuottaa kotimaista ruokaa, saatiin avuksemme maataloustuet.

Toimeentulon turvaamiseksi tilojen pitää olla entistä suurempia. Hirvittääkö maatalouselinkeinon puolesta?

Kyllä se osaltaan hirvittää. Suuret tilakoot vaativat isompia investointeja, suurempia peltomääriä ja enemmän ihmisiä yrityksen ympärille sen pyörittämiseen.

Kuinka paljon maatilojen määrä on Korpilahdella vähentynyt parissa vuosikymmenessä?

Huomattavasti niin Korpilahdella kuin koko maassamme. Aiemmin joka kylällä näkyi lehmä laiduntamassa useissa eri taloissa. Nykyään maatilat ovat harvemmassa ja ne ovat suurempia.

Millainen on maanviljelijän unelmakesä?

Kevät tulisi aikaisin ja kuivattaisi pellot kylvöä varten. Sitten saisimme lämpöä ja riittävästi kosteutta viljan itämiseen. Kesä-heinäkuun vaihteessa saisi olla lämmintä tuulta, jotta heinä kuivaisi ja saataisiin hyvälaatuista kuivaa heinää. Syksy olisi myös aurinkoinen ja lämmin riittävän pitkään.

Kulunut kesä oli vaihteleva, toisilla pelloilla sato on ollut hyvä ja toisilla heikko.

Mitä kolme asiaa toivoisitte päättäjiltä?

Toimeentulon mahdollisuus myös pienemmillä tiloilla, palvelujen pysyvyys ja riittävyys kaikilla paikkakunnilla sekä arvostus kotimaiseen viljelyyn.

Mikä on parasta syksyssä?

Luonnon kauneus ja sen värit. Viljan tuoksu kuivurista.

Miten rentoudutte ja keräätte voimia?

Perheen kanssa yhdessä tekemällä esim. viikonloppumatkan ystäväperheen luo. Kotona rentoudumme saunassa ja katsomalla yhdessä lastenelokuvan sekä välillä käymällä ulkona syömässä.

Minkä asian opit viimeksi?

Pitää nauttia tästä päivästä ja rästä hetkestä, sillä huomenna se voi olla jo myöhäistä.

Mitä pelkää?

Maailman menoa.. kaikki pitää saada heti ja valmiina ja mitään ei jakseta odottaa. Kiire on joka paikassa ja joka paikkaan. Ihmisillä ei ole aikaa pysähtyä, vaan kello ajaa eteenpäin, sitten sitä vaan saattaa huomata, että on elämä juossut ohitse.

Mistä haaveilet?

Terveydestä, pitkästä iästä, ja tietenkin siitä, että maanviljelyä ja kotimaista ruokaa aletaan arvostaa yhä enemmän.

Millainen on maaseudun tulevaisuus?

Toivon mukaan valoisa. Ihmiset alkavat arvostaa kotimaista tuotetta (viljaa, lihaa, marjoja, ym.) yhä enemmän. Nuoret muuttavat mielellään maalle ja haluavat kasvat-
taa itse lähiruokaa omiin tarpeisiinsa. Luonnon läheisyyttä aletaan arvostaa enemmän. Uskoisin, että maaseudulla on tulevaisuutta.

Pääkirjoitus

Hiljaisten vuoro

Tampereella marssitaan viikonloppuna köyhyyttä vastaan. Kuule köyhää -toimikunta järjestää tapahtuman yhdessä Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisen työn kanssa. Ideana on lähteä kadulle, jotta köyhyys tulisi ihmisten tietoisuuteen. Niidenkin, jotka eivät tiedä, mitä se on. Ja ennen kaikkea niiden, jotka eivät käsitä, että se on oikeasti iso ongelma Suomessakin.

Kuule köyhää -toimikunnan mukaan Suomessa on yli 700 000 köyhää ihmistä. Heidän määränsä lisäänty Euroopan keskitasoa nopeammin ja toimikunnan arvion mukaan se voi vuosikymmenen loppuun mennessä ylittää miljoonan.

On aikakin lähteä marssimaan. Jo pelkätään sanavalinnalla edistetään tärkeää asiaa. Pitkäänhän meillä on puhuttu pienituloisista, koska se kuulostaa pienemmältä ongelmalta ratkaistavaksi. Köyhä on ollut sanana liian raju käytettäväksi 2000-luvun hyvinvointival-
tiossa.

Samaa sievistelyä harrastetaan tosin muutoinkin. Vanhukset ovat senioreja, vammaiset vajaakuntoisia ja alkoholistit päihdeongelmaisia. Edes rikkaita ei sanota rikkaiksi, he ovat hyvätulaisia.

Heikommassa asemassa olevia yhdistää hiljaisuus. He eivät jaksa tai pysty pitämään meteliä asioidensa oikeasta laidasta. Tässä yhteiskunnassa kuuluu niiden ääni, joilla on voimia huutaa. Ne, joilla ei ole oikeita ongelmia, jaksavat huutaa urheilukentän katoksen tai konserttisalin puutteesta, pysäköintipaikkojen vähydestä tai niiden väärästä sijainnista.

Kuka laittaisi itsensä rohkeasti likoon vanhusten hoidon parantamisen puolesta? Kuka ajaisi vammaisille oikeaa osallisuutta yhteiskunnassa? Kuka pistäisi kampoihin, kun lastensuojelu huolehtii paremmin aikuisten kuin lasten oikeuksista? Kuka kantaisi vastuun siitä, että lapsia istutetaan vuodesta toiseen homekouluissa ilman tietoa terveemmistä tiloista?

Joskus muinoin ensiapukurssilla kerrottiin, missä järjestyksessä onnettomuuspaikalla autetaan ketäkin. Se, joka huutaa eniten, voi odottaa, koska jaksaa vielä huutaa. Ensin autetaan sitä, joka on hiljaisin.

Nyt olisi näiden hiljaisten vuoro. Muutoinkin kuin vaalien vuoksi.

Marjo Rönkvist

Tampereella marssitaan köyhyyttä vastaan ensi lauantaina

Kuule köyhää -toimikunta ja Tampereen seurakuntien yhteiskunnallinen työ järjestävät lauantaina 8. syyskuuta Marssin köyhyyttä vastaan. Tapahtuma järjestetään, jotta köyhyyksiasia tulisi ihmisten tietoisuuteen. Paikalle odotetaan myös

kaupunginvaltuutettuja ja valtuustoedustajia. On tärkeä saada köyhien tilanne vaalikeskustelujen pääaiheisiin. Kirkko on halunnut näyttää olevansa vahvasti mukana köyhien elämäntilanteessa.

Kotimaa24.fi

Kotimaa24.fi lupaa lisää rohkeaa uskontojournalismia

Uutissivusto Kotimaa24 on toiminnut kaksi vuotta. Toisen täyden toimintavuotensa aikana sivulla on julkaistu lähes 2400 uutista. Luetuin uutinen käsitteli *Kirkko ja kaupunki* -lehden niin sanottua "Paskaa joulua" -pilakuvaa. Lue-

tuin blogi liittyi Bulevardin perhesurmiin. Sivustolla on julkaistu lähes 5000 uutista. Normaalisti Kotimaa24:ssä on eri kuukausikävijöitä reilusti yli 100 000. Uskontojournalismille on kysyntää, toteaa päätoimittaja Olli Seppälä.

Jenny Vainio ja Kimmo Nieminen ovat valmiina tapaamaan ihan tavallisia opiskelijoita. KUVA: TYTTI PÄÄKKÖNEN

Uskona

Jyväskylässä on useita kristillisiä opiskelijajärjestöjä, jotka tarjoavat monenlaista toimintaa 18-30-vuotiaille opiskelijoille ja nuorille aikuisille. Useimmilla järjestöillä on oma työntekijänsä, mutta käytännössä iltoja pyörittävät opiskelijat itse. Kaupungissa on myös kaksi oppilaitospappia, joiden kanssa voi jutella kaikista elämän asioista.

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Moni opiskelija on löytänyt elämänsä ensimmäistä kertaa tiiviin seurakuntayhteyden kristillisistä opiskelijajoukoista. Järjestöihin ovat tervetulleita myös muut nuoret aikuiset. Syksyllä niissä pidetään erityisiä tutustumisiltoja uusille opiskelijoille.

Jyväskylän seurakunnassa on myös kaksi oppilaitospastoria, jotka ovat olemassa ennen kaikkea niitä varten, jotka eivät käy seurakunnassa.

Yliopistopappi **Kimmo Nieminen** tekee myös yhteistyötä kristillisten opiskelijajärjestöjen kanssa ja opettaa yliopiston tutorkoulutuksessa. Kun syksy pimenee, henkilökohtai-

Hengissä

Kolme kertaa kiitos, joka päivä

Sunnuntai 9.9. Kiitollisuus

Tämä pyhä puhuu kiitollisuudesta ja kiittämättömyydestä. Jeesus teki hyvää erityisesti muiden hylkäämille ihmisille. Niistä ihmisistä, joita hän auttoi, vain harvat palasivat kiittämään häntä ja tunnustamaan uskonsa häneen. Toisia kiusasi se, ettei Jeesus toiminut heidän tahtomallaan tavalla, mutta hän halusi tehdä hyvää erotuksetta kaikille.

Matt. 11: 25-30

Tuohon aikaan Jeesus kerran puhkesi puhumaan ja sanoi: »Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä että olet salannut tämän viisailta ja oppineilta mutta ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt. Kaiken on Isäni antanut minun haltuuni. Poikaa ei tunne kukaan muu kuin Isä eikä Isää kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa. Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.»

Pyhän aihe on kiitollisuus. Mikä tässä tekstissä sinua puhuttelee?

Päivän evankeliumissa minua puhuttelee Jeesuksen lupaus olla meitä kohtaan sydämeiltään lempeä ja nöyrä. Jeesus ei esitä ehtoja eikä vaatimuksia. Hän odottaa syliä avoimena kaikkia ihmisiä antaakseen heille sieluun, sisimpään rauhan.

Evankeliumista palautuu mieleeni myös pappisvihkimyksen hetki, jossa piispa pukee stolan vihittäväälle ja toteaa: "Jeesus sanoo: »Ota minun ikeeni harteillesi. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt." Lepo ja työ, kiitollisuus liittyvät tässä toisiinsa.

Kiitollinen mieli on suuri lahja ihmiselle. Voiko sitä treenata? Jos niin miten? Aivotutkimus kertoo, että valitus ja jopa alituisen valituksen kuuleminen vahingoittaa aivoja, tarkemmin määritellen hippokampusta. Raamatussa neuvotaan monta kertaa iloitsemaan, hankaluuksienkin keskelä.

Mielen voima on uskomaton. Fyysistä kipuaikin voi lievittää pelkällä ajatuksilla. Aivojen vahingoittuminen kuulostaa aika rajulta. Minusta olisi parempi ajatella asiaa siitä näkökulmasta, että ihminen on siinä mielessä kokonaisuus, että jopa aivomme muuntautuvat meidän elinympäristöömme ja vastamaan niihin haasteisiin ja tarpeisiin, joita meillä on. Samalla tähän sisältyy upea mahdollisuus. Voimme koko elämämme ajan oppia uusi taitoja, myös ajatusten tasolla.

Kiitollisuutta voi treenata. Tähän on olemassa apuvälineitä. Esimerkiksi Facebookissa on sovellus nimeltään *Three Good Things*.* Sovelluksen ajatus on yksinkertainen: Joka päivä tulee nimetä kolme hyvää asiaa ja toiset käyttäjät voivat niitä kommentoida. Vähitellen omasta elämästä löytää arkisia hyviä asioita helpommin.

Tärkeää on kääntää oma huomio hyviin asioihin, vaikka pieniinkin. Raamatussa hankaluuksissa iloitseminen liittyy ajatukseen, että seurakunta voi luottaa Jumalaan. Jeesus on lupauksen mukaan läsnä vaikeuksienkin keskellä. Vaikeudet nähdään seurakunnan elämään kuuluvana. Joutuihan Jeesuskin kärsimään ennen ylösnousemustaan.

Jeesus lupaa antaa työn ja kuormien uuvuttamille levon. Se on varmaan aika hyvä lupaus yrittäjäkirkossa?

Yrittäjän elämä on antoisaa, parhaimmillaan yrittäjä saa olla tekemässä sitä työtä, joka tuntuu omalta ja tarjota toisillekin toimeentuloa. Samalla yrittäjällä on vastuuta ja paineita. Lupaus levosta työn ja kuormien uuvuttamalle voisi merkitä lupaa olla ja luottaa tulevaisuuteen.

Mitä aiot puhua sunnuntaina kiitollisuudesta ja levosta yrittäjäkirkossa, erityisesti yrittäjille?

Ja -ah. Kerron, mistä olen yrittäjille kiitollinen, ja mitä olen oppinut levosta yrittäjiltä. Kirkkokahvilla haluaisin kuulla, miten kirkko

Satu Konsti Keltinmäen kirkossa 9.9.

voisi olla tukemassa yrittäjien jaksamista ja hyvinvointia.

Mistä asioista sinä itse olet kiitollinen juuri nyt?

Elämän rikkaudesta ja yllätyksellisyydestä... Tällä hetkellä en tiedä, mitä haasteita ja mahdollisuuksia tulevaisuuteen piiloutuu. Nykyinen työ yhteiskunnallisen työn pappina on loppumassa vuoden vaihteessa. Mitä mahtaa olla kulman takana?

* = sovellus on englanninkielinen ja on Michiganin yliopiston tutkimukseen luotu työkalu. Tutkimuksessa selvitettiin, voiko yhteisöllisyys tukea positiivista ajattelua. Tutkimuskäyttö on päättynyt. Julkaisija: School of Information, University of Michigan

Yhteiskunnallisen työn pastori vs. Satu Konsti

Facebookissa nähdään

Henki & elämä on siellä myös. Tykkää, keskustele ja kommentoi, anna meille juttuvinkkejä ja palautetta.

Kirkon Ulkomaanapu auttaa Syyrian uhreja

Kirkon Ulkomaanavun hankkeissa jaetaan ruokaa, raha-apua, lääkkeitä sekä suojaa että psykososiaalista tukea väkivaltaisten uhreille. Apua saa noin 7 000 perhettä. Yli vuoden jatkuneet väkivalta-

suudet hallituksen joukkojen ja opposition välillä ovat vaatineet tuhansia kuolonuhreja. Tuhansia ihmisiä on kadonnut, pidätetty tai he ovat joutuneet lähtemään kodeistaan. Vain harvoilla kansainvälisillä järjestöillä on lupa

toimittaa apua Syyriaan. Sinäkin voit auttaa väkivaltasuhteiden uhreja Syyriassa Kirkon Ulkomaanavun kautta. Helpoiten auttaminen käy soittamalla avustuspuhelimeen 0600 11700.

Soita ja auta!

0600-11700
(20,28 e)

sioita ei tarvitse pohtia yksin

set yhteydenotot pappiin lisääntyvät. Kimmo Nieminen uskoo, että ajatukset muuttuvat selkeämmiksi, kun ne pääsee sanomaan ääneen ja kasvotusten.

– Opiskelijoilla on kiireitä ja paineita, ahdistusta ja yksinäisyyttä. Jutteleminen myös oman paikan löytymisestä ja ihmissuhdeongelmista.

Nieminen voi myös rukoilla opiskelijoiden kanssa, jos he sitä toivovat.

Jenny Vainio toimii pappina ammattiohjeistajana ja ammattikorkeakoululla. Hän kiittää eri yksiköissä valmiina keskusteluihin opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Hän on mukana myös ammattikorkeakoulun työryhmässä, jossa keskitytään oppilaitosten väen ihmisten henkiseen ja hengelliseen hyvinvointiin.

– Tehtäväni ei ole perustaa kouluihin rukouspiirejä, mutta tuen kyllä niitä, jos aloite tulee oppilaitosten väeltä. Pidän myös hartauksia erilaisissa tilanteissa, Vainio kertoo.

Järjestöt viettävät yhteistä rukous- ja ylistysilttaa Kaupunginkirkossa 23.10. klo 19.

”Kun syksy pimenee, henkilökohtaiset yhteydenotot pappiin lisääntyvät.

Mikko Mertanen haluaa palvella

26-vuotias musiikin- ja luokanopettajaksi opiskeleva Mikko Mertanen kävi ensimmäisinä opiskeluvuosiensa Jyväskylän Helluntai- ja Vapaa-seurakunnassa.

Reilu vuosi sitten hän koki Hanna-vaimonsa kanssa, että Opko olisi heidän tuleva kotiseurakuntansa.

– Tulevissa illoissa säestän kitaralla ja vedän vaimoni kanssa ylistystä. Puolivuotiainen Liljakin on ollut mukana kolmeviikkoisesta asti, Mikko Mertanen kertoo.

Mertanen mukaan Opkossa on perinteisesti hyvää raamattuopetusta. Nyt järjestö antaa entistä enemmän tilaa rukoukselle, armolahjoille ja Jumalan äänen kuulemiselle.

– Olen saanut maistaa paljon Juma-

lan hyvyttä ja rakkautta, ja toivon, että uusien ihmisten olisi helppoa tulla opiskelijajärjestöihin. Siellä ei voi kätkeytyä massaan, ja joku tulee ainakin varmasti tervehtimään.

Erika Palomäki löysi kotikolon

23-vuotias Erika Palomäki opiskelee varhaiserityispedagogiikkaa kuudetta vuotta. Kotikunnassaan Hämeenlinnassa hän ei käynyt seurakunnassa, mutta meni Suomen Lähetysseuran riparille.

– Toisena opiskeluvuotenaani lueskelin yliopistokalenterin tietoja ja Kansan Raamattuseuran opiskelijatoiminta kuulosti mukavalta. Kräsästä on tullut kotikolo, siellä on ihania ihmisiä ja lämmin yhteishenki. Olen ollut myös kahdeksan ty-

tön raamiksessa vuodesta 2010 lähtien.

Palomäki on järjestämässä opiskelijajoukkoja, muun muassa seurailtoja, joissa halukkaat voivat kertoa, mitä Jumala on tehnyt heidän elämässään. Lisäksi Kräsällä on hengailuiltoja, joissa opiskelijat pelaavat ja tutustuvat toisiinsa.

– Olin vuoden Henkseli-ohjelmassa, jossa mietimme kutsumusta ja omaa paikkaamme. Sain siitä paljon ajateltavaa. Kannan kaulassani ristiä ja keron avoimesti, että käyn Kräsällä, Palomäki sanoo.

Liisa Virén sai rohkaisua matkoille

21-vuotias Liisa Virén opiskelee englantia neljättä vuotta.

– Kiersin kaikki opiskelijajärjestöt,

kunnes jämhäidin Opkoon. Käyn siellä lähes joka viikko. Aina kun menen sinne, tulen takaisin paremmalla mielellä. Rentoudun ja saan sieltä voimaa arkeen. Olen kasvanut kristittyinä ja kuullut opetusta. Minulla on paljon ystäviä seurakunnassa.

Virén oli vaihdossa Wisconsinissa viime syksyn ja sitä ennen aktiivissa Kamerunissa. Hänestä tuntui erityisen hyvältä, kun Opkossa rukoiltiin matkojen puolesta. Nuori nainen haaveilee raamatunkäännöstyöstä.

Virén on käynyt seurakunnassa opiskeluaikana enemmän kuin ennen.

– Jos minulla ei nyt olisi toimivaa seurakuntayhteyttä, tuskin menisin mukaan opiskelujen jälkeenkään. Ihmisillä on paljon erilaisia arvoja. Olen iloinen, etten ole uskoni kanssa yksin.

Mikko Mertanen

Erika Palomäki

Liisa Virén

Jyväskylässä toimivia opiskelijajärjestöjä

Kansan Raamattuseura

Kansan Raamattuseura on vuonna 1945 syntynyt luterilaisen kirkon sisällä toimiva evankelioimisjärjestö. Opiskelijoiden Kräsäksi kutsuttu järjestö pitää opiskelijajoukkoja tiistaisin klo 19 Sanan Kulmalla (os. Seminaarinkatu 19).

– Opettelemme tuntemaan Jeesusta paremmin ja tähän auttaa hyvä ja innostava raamattuopetus sekä se, että kuulemme toisiltamme, miten Jumala on toiminut arjessa. Iltaan saa tulla juuri sellaisena kuin on, Kansan Raamattuseuran työntekijä Lotta Tuominen kertoo.

Syksyllä Kräsällä käynnistetään uusia soluja eli pienryhmiä. Lokakuun lopussa pidetään myös Ihme-päivät, jotka ovat Tuomisen mukaan erinomainen mahdollisuus tutustua toisiin ihmisiin paremmin ja levähtää Jeesuksen seurassa.

Kansan Raamattuseura auttaa opiskelijoita myös löytämään omat lahjansa ja laittamaan ne likoon.

– Haluamme tavoittaa tämän ajan opiskelijoita. Unelmamme on, että jokainen opiskelija Suomessa tuntisi jonkun, joka seuraa Jeesusta.

www.opiskelijat.fi

Evangeliset Opiskelijat

Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistys (SLEY) on evankelis-luterilaisen kirkon sisällä toimiva herätysliike, jonka opiskelijajärjestö on EO eli Evangeliset Opiskelijat.

– EO:n tarkoituksena on levittää evankeliumia opiskelijoiden ja nuorten aikuisten keskuuteen. Toiminta perustuu Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen, opiskelijatyöntekijä Jaana Typpö kertoo.

EO:n teemaillat 18–30 -vuotiaille ovat keskiviikkoisin Lutherin Kirkolla (Kansakoulukatu 5) klo 18:30. Syksyn teemoja ovat muun muassa armolahjat, kristityn suhde päihteisiin, luterilainen tunnustus sekä pastorin kyselytunti. Lisäksi ilta sisältää laulua, leppoisaa yhdessäoloa, iltapalan ja iltahartauden. EO järjestää myös raamattupiirejä, leirejä sekä vapaa-ajan aktiviteetteja leivontailloista sähköpuoroihin.

<http://eo.sley.fi/jyvaskyla>

Opko

Jyväskylän Opiskelija- ja koululaislähetys Opko on vuonna 1964 perustettu, luterilaisen kirkon yhteydessä toimiva järjestö, jonka työ keskittyy opiskelijoihin ja koululai-

siin. Opko järjestää torstaisin Vanhassa Pappilassa opiskelijajoukkoja klo 18:30. Syyskauden toiminta käynnistyy 6.9.

Raamattuopetuksen lisäksi illoissa on musiikkia, rukousta, iltapalaa ja yhdessäoloa. Viikolla kokoontuu myös raamattupiirejä. Opiskelijatyöntekijä Topi Knihtilän mielestä piirit ovat hyviä paikkoja kaikille tavata ihmisiä, tehdä kysymyksiä ja löytää vastauksia. Opko järjestää myös erilaisia tapahtumia kampuksella.

– Rohkaisemme toiminnassamme mukana olevia henkilöitä välittämään evankeliumia siellä missä he ovat eli kampuksilla, ystäväpiirissä ja työpaikoilla, Knihtilä kertoo.

Opko arvostaa paljon muiden kristillisten järjestöjen ja paikallisseurakunnan työtä. Opko näkee itsensä osana laajempaa kristillistä verkostoa, joka Jyväskylässä on. Knihtilä on kokenut, että henkilökohtaiselle mentoroinnille on huutava kysyntä ja siksi Opko satsaa siihen.

www.opko.fi/jyvaskyla

Körttiopiskelijat

Herännäisyys eli körttiläisyys on Suomen evankelis-luterilaisen kir-

kon sisällä toimiva herätysliike, jonka kulkuvälineitä ovat oma virsikoelma Siionin virret ja niin kutsuttu odottava usko.

Liikkeen teologiassa korostetaan Jumalan suuruutta ja ihmisen pienyyttä. Persoonallinen piirre on seurat, joissa puhe ja Siionin virret vuorottelevat. Herännäisopiskelijoiden syksy aloitetaan Jyväskylässä opiskelijoiden ja nuorten Syysseuroilla 12.10. Vanhan pappilan juhlasalissa klo 19. Opiskelijat järjestävät itse kotiseuroja ja tapahtumia.

– Nyt toiminnassa on meneillään ”sukupolvenvaihdos”, joten toimintaan on helppo vaikuttaa, Herättäjä-Yhdistyksen opiskelijasihteri Raisa Jarkkola kertoo.

www.h-y.fi/5-korttiopiskelijat

Kolme Kohtaamista

Vuonna 1967 perustettu lähetysjärjestö Suomen evankelis-luterilainen Kansanlähetys järjestää Kolme Kohtaamista -iltoja opiskelijoille ja nuorille aikuisille perjantaisin kello 19 Lähetyskodilla, Kauppakatu 13.

– Iltojen pääpaino on hyvässä hengellisessä annissa eli vahvoissa Raamattuopetuksissa ja rukouksessa. Illoissa on mahdollisuus koh-

data Jumala, itsensä ja muut kanssakulkijat. Siitä tulee nimi Kolme Kohtaamista, kertoo opiskelija- ja nuorten aikuisten työntekijä Marjut Haapasaaari.

Lisäohyteen syksyyn tuovat vapaamuotoiset illat erilaisine aktiviteetteineen.

– Iltojen tarkoituksena on olla matkan kynnyksen iltoja, joihin voisi olla helpompi tulla eikkari (ei uskova) kaveri tullessaan. Näin uudella ihmisellä voisi olla pienempi kynnys tulla tutustumaan hengelliseen opiskelija- ja nuorten aikuisten työhön.

<http://keski-suomi.sekl.fi/keski-suomi/tapahtumakalenteri/kolme-kohtaamista>

New Generation

Jyväskylän yliopistolla toimii yhteiskristillinen New Generation -ryhmä, joka on osa maailmanlaajuisia oppilaitosverkostoa.

Ryhmä haluaa elää todeksi Jumalan suunnitelmaa yliopistolla. Se järjestää rukousta tiistaisin Lozzilla huoneessa P130 klo 12-14 sekä aamuhartauden torstaisin kampuksen Vanhalla pajalla klo 9-10.

<http://newgenerationjy.blogspot.fi/>

Leirikeskus on kuin kiva ho

Leirikusten vs. isäntä Ari Kettu näkee Vesalan erinomaisena paikkana yöpymiseen ja juhlatilaisuuksien järjestämiseen. KUVA: JANNE KÖNÖNEN

Kun majoittuu uuteen kaupunkiin, miksi yöpyisi klinisissä, toisiaan muistuttavissa hotelleissa keskellä kaupunkien betoni- viidakkoa. Vaihtoehto voi löytyä kaupungin liepeiltä, luonnon rauhasta, paikasta jossa on esimerkiksi ranta- sauna ja uintimahdollisuus.

JANNE KÖNÖNEN

Moniko tietää, että Jyväskylän seurakunnan leirikeskuksissa on mahdollista yöpyä, ruokailla, pitää kokouksia ja järjestää juhlatilaisuuksia? Mahdollisuus on helpotus myös seurakunnille itselleen, sillä joissakin leirikeskuksissa on melko vähän toimintaa syksyisin, talvisin ja keväisin.

Seurakunta tarjoaa leirikeskustilojaan käyttöön niin ryhmille kuin yksittäisille asiakkaillekin. Tällä hetkellä keskuksia on eri puolilla Jyväskylää viisi, joista osasta harkitaan luopumista juuri vähäisen käyttöasteen vuoksi.

Isain leirikeskus on Vesala kaupungin keskustasta noin viisitoista kilometriä länteen. Leirikusten vs. isäntä Ari Kettu kertoo, että kesä on suurimmaksi osaksi varattu seurakunnan omille leireille, mutta kesäsesongin ulkopuolella tilaa löytyy mainiosti.

- Kesäkauden ulkopuolella leirejä on lähinnä viikonloppuisin. Tämän lisäksi seurakunta järjestää paljon erilaisia tapahtumia ryhmille sekä kokouksia omalle henkilökunnalle ja luottamushenkilöille.

- Kaikki vapaaksi jäävä aika yritetään myydä ulkopuolisille asiakkaille, eli toimimme samoin kuin hotellit ja muut majoitusliikkeet. Tarjoamme majoitus-, ateriat- ja kokouspalveluja niin ryhmille kuin yksittäisille henkilöille.

Markkinointi kannattaa

Keskusten vuokraus voi joillekin olla uutinen, mutta Ketun mukaan sitä on tehty jo 1980-luvulta saakka, ainakin Vesalassa. Tällöin ulkopuolisten asiakkaiden määrä lähtikin uuteen kasvuun.

Tietoa leirikusten vuokrauksesta on saatavissa monia väyliä pitkin.

- Tärkeimmät markkinointikanavamme tällä hetkellä ovat osallisuus Jyväskylän Seudun Matkailussa, sekä Kirkon Paikat -markkinointirengas, jossa on mukana 38 seurakuntien tai kirkon järjestöjen omistama leirikeskusta.

- Sokerina pohjalla tietenkin Jyväskylän seurakunnan omat nettisivut, jonka johdosta saamme paljon asiakaskontakteja.

Vesalassa, Mutasessa ja Koivuniemessä on henkilökuntaa, Sarpatti ja Tyypä ovat omatoimipaikkoja. Kaikki leiripaikat sijaitsevat järven rannalla, kauniissa keskiuomalaisessa luonnossa.

Seurakunnan leirikeskuksissa majoitumisesta tai tilojen varauksista kiinnostunut saa lisätietoa soittamalla numeroon 040-535 1657 tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen: vesala@evl.fi. Tilat ja puitteet ovat sopivia 20 - 150 hengen ryhmille.

Leirikeskusten tulevaisuudesta vilkas keskustelu

JANNE KÖNÖNEN

Jyväskylän seurakunnan leirikeskusten tulevaisuus on vielä auki. Selvityksissä on todettu, että tiloja käytetään huomattavasti alle keskusten majoituskapasiteetin. Kirkkovaltuusto on kiinteistöstrategiassaan tehnyt jo periaatteellisen päätöksen Koivuniemen ja Vesalan säilyttämiseksi, tosin jälkimmäisen osalta päätös on otettu uudelleen pohdintaan jatkoselvitysten vuoksi. Majaniemi puolestaan on jo myyty. Sarpatti, Mutanen ja Tyyppälä on siirretty hankesuunnitteluun. Hankesuunnitelma on yksityiskohtainen selvitys korjauksen tarvittavasta laajuudesta, laadusta ja käytössä olevista menetelmistä.

Osa tiloista kaipaa kohennusta. Koivuniemi ja Sarpatti ovat sen verran hyvässä kuosissa, ettei niissä ole peruskorjaustarvetta. Vesalan ja Mutanen osalta punnitaan peruskorjausvaihtoehtoja.

Neljä kysymystä

Kirkkoneuvosto kävi leirikeskusasioista vilkkaan keskustelun ko-

kouksessaan 22.8. Lisäselvyyttä päätettiin etsiä neljään kysymykseen.

Neuvostoa askarruttaa muun muassa, olisiko Mutasesta mahdollista kehittää seurakunnan pääleirikeskus Koivuniemen lisäksi. Siinä tapauksessa Vesalan käytölle tulisi löytää muita vaihtoehtoja esimerkiksi yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa. Samoin neuvoston jäsenet haluavat tietää, millä aikataululla Vesalassa tarvittava peruskorjaus tulisi toteuttaa.

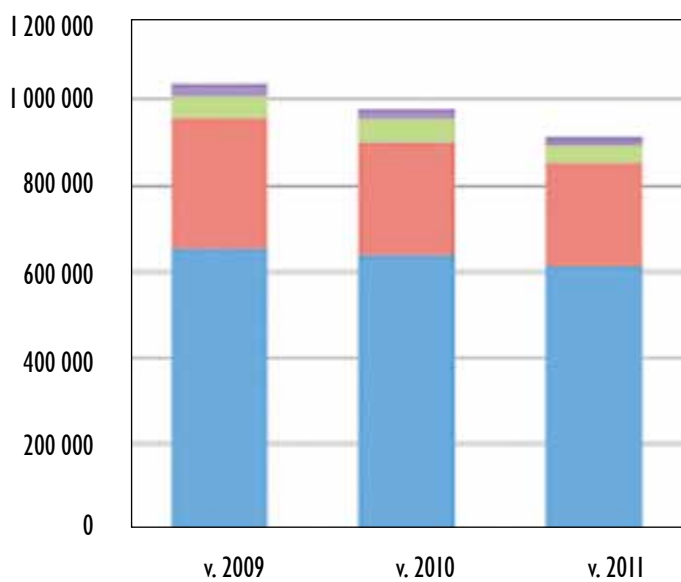
Kolmas selvitettävä asia liittyy lähialueella olevien leirikeskusten määrään. Neuvosto kaipaa tietoa, missä määrin lähitöillä olevat leirikeskukset tarjoavat seurakunnalle sopivia palveluita ja minkä verran niitä muut seurakunnat käyttävät niitä. Myös mahdollisesti vuokrattavien leirikeskuspalveluiden hintakehitys kiinnostaa.

Neljänneksi halutaan tarkennuksia Vesalassa ja Mutasessa tarvittavien toimenpiteiden kustannusarvioihin.

Kirkkoneuvosto saa leirikeskusasian uudelleen pohdittavakseen sen jälkeen, kun lisäselvitykset näihin kysymyksiin on saatu valmiiksi.

”Osa tiloista kaipaa kohennusta. Koivuniemi ja Sarpatti ovat sen verran hyvässä kuosissa, ettei niissä ole peruskorjaustarvetta. Vesalan ja Mutasen osalta punnitaan peruskorjausvaihtoehtoja.

Leirikeskusten nettomenot 2009-2011

Sarpatti	29594	21335	18809
Mutanen	51062	55696	39852
Koivuniemi	302267	260144	240932
Vesala	655455	641306	614304

Seurakunnassa viisi leirikeskusta

Koivuniemi on uusittu kokonaisuudessaan vuonna 2004 ja sijaitsee Vaajakoskella 15 kilometriä Jyväskylän keskustasta Kuopion suuntaan. Päärakennuksessa on ruokasali, luentosali ja majoitushuoneita sekä pieni sauna. Järven rannalta löytyy myös sauna, jossa on takahuone. Lisäksi alueella on nuotiokota, nuotiopaikka ja kappeli sekä lasten leikkikenttä.

Mutanen sijaitsee Päijänteen rannalla, Korpilahden Oittilassa. Se on hirsrakenteinen, vuonna 1983 rakennettu leirikeskus, joka tarjoaa leiri-, majoitus-, tila- ja ruokapalveluita. Mutanen sijaitsee jylhässä keskisuomalaisessa maisemassa Vaaruvuoren kupeessa. Keskuksessa on päärakennuksen lisäksi rantasauna, nuotiokatos ja kappeli.

Sarpatti on pieni, kaunis leirikeskus Tikkakoskella, Luonetjärven rannalla. Se on omatoimipaikka, jossa voi itse valmistaa aamiaisen tai ateriat. Päärakennuksessa on tupakeittiö, majoitustiloja ja sauna. Yöpymiseen löytyy lisäksi aitta ja grillaukseen kota, liikuntaan pelikenttä. Laavulle on matkaa vain 300 metriä.

Tyyppälän leirimaja on päivä- ja iltakäyttöön soveltuva rakennus Tyyppäläjärven rannalla. Majasta löytyy tupakeittiö sekä sauna. Tarjoilupalveluja eikä varsinaisia makuutiloja Tyyppälässä ole. Siellä voi kokea perinteistä tupatunnelmaa aivan kaupunkitaajaman tuntumassa. Päärakennuksen lisäksi alueella on nuotiopaikka.

Vesala sijaitsee valtatie 23 varrella Jyväskylästä länteen. Rakennuksia ovat Verkko, Nuotta ja Rysä, joissa onnistuu monenlainen toiminta ruokailusta majoittumiseen.

Niiden lisäksi löytyvät rantasauna, kota ja riihikirkko, joka soveltuu erinomaisesti esimerkiksi häiden pitopaikaksi. Pelikenttänä ovat päällystetty sählykenttä, hiekkapohjainen pallokenttä ja lasten leikkikenttä. Vesalan lähellä on myös Syvälahden leirialue, jossa on riihi, laavu ja mummonmökki. Syvälahdelle johtaa kahden kilometrin pituinen luontopolku.

Yksinäisen matka on pitkä

TEKSTIT: MARJA LEENA LUUKKONEN

”Seurakunnan diakonian toimintamenetelmät on päivitettävä vastaamaan tämän ajan tarpeita. Siksi kartoitamme, millaisessa ympäristössä, keiden kanssa ja miten diakonista vanhustyötä tehdään”, sanoo Jyväskylän seurakunnan vanhustyön kehittämishankkeen koordinaattori, diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen.

Monet vanhuset elävät yksin ja kokevat yksinäisyyttä, alavireisyyttä ja osattomuutta. Siksi maaliskuun alussa käynnistyneen ja vuoden 2014 loppuun jatkuvan vanhustyön hankkeen tavoitteeksi otettiin yhteisöllisyyden ja vanhusien oman osallisuuden vahvistaminen.

Tavoitteen saavuttamiseksi tuetaan yksin asuvien vanhusien mahdollisuuksia osallistua seurakunnan toimintaan ja jumalanpalveluselämään. Osallisuuden vahvistamiseen tähtää myös tavoite osallistua seniori- ja korttelikahvilatoimintaan ja käynnistää sitä alueilla.

Hankkeen piloteiksi lupautuivat Tikkakosken ja Keskustan alueurakunnat. Tavoitteisiin pääsy vaatii vapaaehtoisia, jotka alueurakuntien työntekijät opastavat tehtäviinsä. Seurakuntalaisten lähimmäisvastausta ja seurakuntalaisuutta halutaan vahvistaa niin, että siitä tulee jäsenistölle suorastaan kunnia-asia.

– Vapaaehtoisia on jo alkuvaiheessa ilmoittautunut mukavasti mukaan, iloitsee Eevi-Riitta Kukkonen ja rohkaisee samalla uusia kiinnostuneita ottamaan yhteyttä.

Vanhustyön hanke rakentuu laajan yhteistyö-

verkoston varaan, jossa seurakunnan vapaaehtoistoimijoiden lisäksi on jo tähän mennessä toistakymmentä yhteistyökumppania. Mukana ovat muun muassa Jyväskylän hoivapalvelut ry:n Seniorinuotta, Gero Center, OIVA -projekti, eläkeläisjärjestöt, kristilliset järjestöt ja yliopisto.

Tukevan selkänöjan hankkeelle ovat antaneet vanhustyöstä tehdyt tutkimukset, kirkon vanhustyön strategia sekä luonnollisesti seurakunnan oma strategia.

Kukkonen kiteyttää, että tavallaan tämä työ on sekä ennalta ehkäisevää, mutta myös jälkisaamutusta.

– Me toimimme määrätietoisesti verkostoyhteistyötä hyödyntäen ikäihmisten yksinäisyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentämiseksi. Järjestämme muun muassa kokoavia kutsu- ja teematilaisuuksia ja teemme yhteistyötä myös eläkeläisjärjestöjen ja eri yhdistysten kanssa.

Vanhustyön hanke jatkuu vuoden 2014 loppuun ja sen määrällisiä ja laadullisia tuloksia arvioidaan koko hankkeen ajan.

– Järjestämme muun muassa kokoavia kutsu- ja teematilaisuuksia ja teemme yhteistyötä myös eläkeläisjärjestöjen ja eri yhdistysten kanssa, valottaa Eevi-Riitta Kukkonen kehittämishankkeen antia. KUVA: SIRPA KOIVISTO

Suomi harmaantuu

Euroopan Unionissa on menossa aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden teemavuosi, jonka aikana halutaan antaa kyytiä luutuneille vanhusasenteille. Asialla on kiire, sillä eliniän kohoamisen seurauksena Suomi ja koko Eurooppa harmaantuvat voimakkaasti tulevina vuosikymmeninä.

Vuoteen 2015 mennessä yksistään Suomessa noin 400 000 suuriin ikäluokkiin kuuluvaa tulee eläkeikään. Työikäinen väestö vähenee samaan aikaan noin neljännesmiljoonalla. Vuosina 2015–2030 yli 75-vuotiaiden määrä yli kaksinkertaistuu nykyisestä. Tuolloin vanhusien hoidon ja hoivan tarve kasvaa jyrkästi.

Väestön ikääntyminen lisää hyvinvointikulttuurien kasvua. Velkaantuvalla Suomella on vaikeuksia rahoittaa hyvinvointivaltion kuluja tulevina vuosina.

Mitä aktiivinen ikääntyminen seurakunnan vanhustyön kehittämishankkeen vetäjän Eevi-Riitta Kukkonen mielestä tarkoittaa?

– Se voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että vanhukseksi on lupa puhua myös ikävistä ja ahdistavista tuottavista asioista, peloista, häpeästä,

syllisyydestä, vihasta ja usein vaietusta lähi-suhdeväkivallasta. Eli kaikesta, mikä painaa mieltä. Ei elämä ole pelkkää päivänpaistetta ikäihmisellään. Taakojen jakaminen vaikkapa vertaisryhmässä helpottaa ja sitä kautta arkikin sujuu paremmin.

”Vanhuus nähdään usein kuihtumisen ikäkautena, vaikka koko elämä on suurta kasvukertomusta.

Nuoruutta ja terveyttä ihannoivassa länsimaisessa kulttuurissa suhtautuminen vanhuksiin ja vanhenemiseen on turhan usein kielteisyden sävyttämää.

– Vanhuus nähdään liian usein kuihtumisen ja menetyksen ikäkautena vaikka koko elämä on samaa suurta kasvukertomusta syntymähetkestä viimeiseen hengenvetoon asti, Kukkonen painottaa.

”Vanhuus ei ole ensinkään kiva asia”

”Kun siirryin eläkkeelle, koin voimakkaan vapauden tunteen. Lapseni olivat nousseet siivilleen, työelämä oli takana ja aikaa jäisi enemmän lapsenlapsille, harrastuksille ja riennoille.

Terveytenikin oli vielä suhteellisen hyvä. Vaikka olen kotihiiri, nautin suunnattomasti säännöllisestä vesijumpasta, pienistä retkistä ja kirjojen lukemiseen oli vihdoinkin tarpeeksi aikaa.

Tänään olen sitä mieltä, että vanhuus ei ole ensinkään kiva asia. Fyysinen terveys rapistuu päivä päivältä, voimat ehtyvät. On pakko rajoittaa elämistä monella tapaa, liikuntakyky heikenee, enkä kohta selviä kaikista kotitöistä avutta. Se jotenkin lisää turvattomuuden tunnetta. Kuka huolehtii minusta ja miehestäni sitten, kun emme enää itse selviä arjen pyörittämisestä? En tahtoisi olla aikuiselle tyttäreni taakaksi – hänellä on täysi tietäminen omassa elämässään.

Lähiaikoina asuminenkin pitää miettiä uudeksi. Omakotitalo on liian raskas pitää. Jos sopivaa asumismuotoa läheltä palveluja ei löydy, on tietysti pakko jatkaa näin ja ostaa palveluja kotiin. Minun luonteellani se ei ole helppoa; epäilen, että vieras ihminen ei tee kotitöitä yhtä tarkasti kuin itse tekisin.

Tuntuu pahalta, että kunnallisia hoivapaikkoja lopetetaan. Huonokuntoisia, ympäri vuorokauden hoitoa tarvitsevia vanhuksia on paljon. Eivät kaikki selviä kotona eikä kaikilla ole sukulaisia auttamassa enempää kuin paksua

lompakkoakaan ostamaan yksityisiä hoivapalveluja sitten kun ei yksin enää selviä. Ja riittääkö hoitajia? Sanovat, että niistäkin on jo nyt pula.

Olen vielä toimintakykyinen, mutta jos sairastun vakavammin, kaikki muuttuu hetkessä, elämä kapenee neljän seinän sisään. Jaksako ja haluaako kukaan käydä minua katsomassa sitten, kun olen sairas ja kivulloinen ja sen takia vähemmän piristävää seuraa? Yksinäisyys ja tuleva avuttomuus pelottavat. En toivoisi joutuvani viettämään vuositolkulla vuoteeseen

”Tällä hetkellä näen paljon ilon ja kiitoksen aiheita joka päivä.

sidottuna, unohdettuna kotona tai laitoksessa. Se olisi kauhea kohtalo.

Tällä hetkellä näen paljon ilon ja kiitoksen aiheita joka päivä. Ymmärrän, että vanhetessani joudun luopumaan paljosta: itsenäisyydestä, terveydestä ja lopulta koko elämästä. Apua on opeteltava ottamaan vastaan. On suostuttava vauvan tavoin jopa toisten pestäväksi. Jos terveysmuutokset rysähtävät päälle äkkiä, siitä on lysti kaukana. Elämä riemuineen ja murheineen on lyhyt kuin savu, joka haihtuu. Vanhuuteen kannattaa valmistautua hyvissä ajoin, ettei se yllätä ikävästi.”

Miten vanhusien oikeudet toteutuvat?

Kirkon vanhustyön strategiaan on kirjattu kirkon oman vanhustyön painopisteitä. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan ihmisarvo ei perustu ikään tai sosiaaliseen asemaan.

Vanhuksella on oikeus hengelliseen huolenpitoon sekä sanan ja sakramenttien osallisuuteen, omiin muistoihinsa ja perinteisiinsä. Ikäihmisen elämänselityksensä tulee kunnioittaa ja hänelle pitää tarjota mahdollisuuksia nauttia kulttuurista ja esteettisistä elämyksistä.

Vanhuksella on oikeus keskinäiseen sovintoon ja eheytykseen elämän kipeistä kokemuksista. Elämän loppuvaiheessa on huolehdittava elämän laadusta ja siitä, ettei vanhuksen tarvitse kokea tarpeetonta kipua ja yksinäisyyttä.

Strategiaan kirjatut asiat ovat tavoiteltavia. Ne ovat ihanteita, joiden saavuttamisessa Suomes-

sakin on vielä runsaasti tekemätöntä työtä, kuten viime vuosina esiin nostetut vanhusien laitos- ja kotihoidon puutteet ovat osoittaneet. Ikäihmisten vertaisryhmille ja vapaaehtoiselle lähimmäisavulle on nyt ja tulevaisuudessa vahva tilaus.

Kirkon diakoniatyö ei ole sosiaalitoimen paikkaaja tai jatke. Vanhustyön avaintehtävät ovat uskon, hengellisen ja henkisen elämän vahvistaminen, vanhusien ihmisarvon jakamaton puolustaminen ja oikeudenmukaisen kohtelun edistäminen.

Kirkko pyrkii toiminnassaan tukemaan vanhusien omien voimavarojen käyttämistä ja ankuroi toimintansa kristilliseen ihmiskäsitykseen, jossa kristillinen usko on voimavarana vanhusien elämän eri vaiheissa.

Diakoninen vanhustyö kaipaa vahvistamista

Sotien jälkeen evankelis-luterilaisen kirkon diakonia oli pitkälti sodan aiheuttamien vaikeuksien hoitamista ja kansallisen hätätilan lievittämistä. Vuoden 1943 kirkkolaki velvoitti perustamaan jokaiseen seurakuntaan diakonianviran.

Asia eteni sodan haavoille lyömässä maassa hitaasti, sillä vielä 1952 diakoniavirat puuttuivat noin joka toisesta seurakunnasta. Kuitenkin tuolloin oli jo perustettu Yhteisvastauberäys erityisesti Pohjois-Suomen hätää lievittämään.

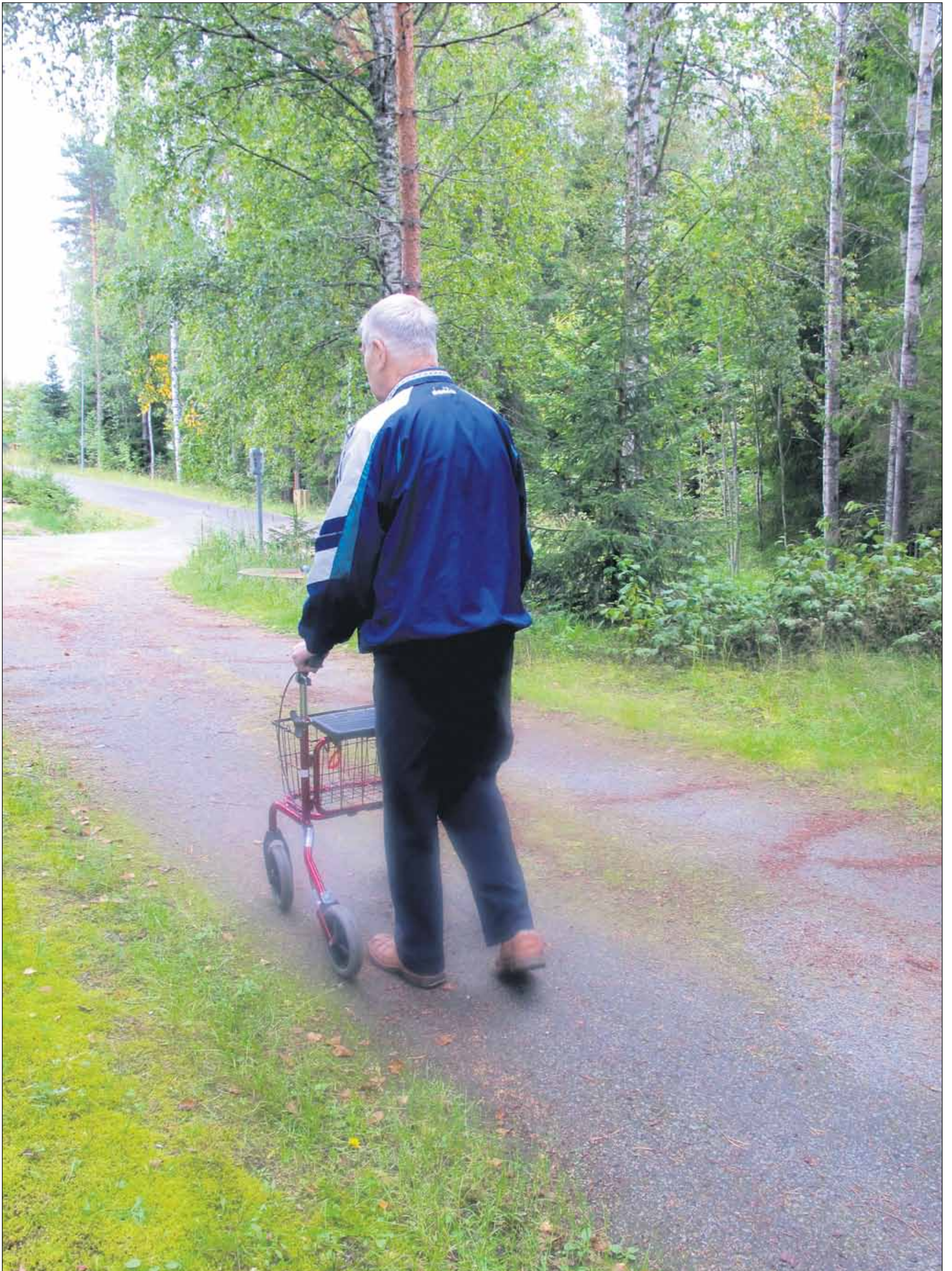
1960- ja 1970 -luvuilla diakoniatyö painottui vahvasti vanhus- ja virkistystoimintaan ja tuolloin diakoniatyö oli vielä pitkälti kotisairaanhoidon hoitoa. Vuonna 1972 säädetty kansanterveyslaki vähensi kotisairaanhoidon osuutta oleellisesti diakoniatyössä. 1980-luvulla diakonian opiskelijoina koulutettiin muutoksentehtäviksi,

kouluttamaan vapaaehtoisia lähimmäispalveluun.

1990-luvun laman aikaan taloudellinen auttaminen korostui. Tampereelle perustettiin maan ensimmäinen ruokapankki ja vähitellen pankkeja nousi ympäri maata.

Tänään yhä harvemmat diakoniaopiskelijat valitsevat erikoisalakseen vanhustyön, sillä perhe- ja aikuistyö kiinnostavat enemmän. 2000-luvulla diakonia-asiakkaita yli puolet on ollut työikäisiä 40-64-vuotiaita. Diakonian asiakasmäärät vastaanotoilla ovat lisääntyneet ja kotikäynnit puolestaan harventuneet.

Seurakuntien diakoniassa vanhustyö on vuosituhannen alusta jäänyt aikaisempaa vähemmälle ja kaipaa nyt selvästi vahvistamista. Vanhusien määrä ja sen myötä vanhustyön tarve kasvaa.

Kirkon vanhustyön strategian mukaan oikeus yksityisyyteen ja oikeus päättää itseään koskevista asioista kuuluvat myös vanhukselle. Samoin yksilöllisten tarpeiden mukainen hoito ja huolenpito sekä turvallinen ja esteetön ympäristö.
KUVA: MARJA LEENA LUUKKONEN

elämän valoissa ja varjoissa

Yliopistonkadun **Kukka ja**
hautaustoimisto

Yliopistonkatu 42

PALVELEMME: ark. 9-17, la 9-13, p. 612 404

EkoCenter
Kirpputorit

Vaatteet Huonekalut Kengät
Astiat Kirjat yms.
Aina edullista ostettavaa!

EKO-CENTER KANKITIE
Kankitie 10, 40320 jkl
020 712 1580

EKO-CENTER HARJUNPORRAS
Gummeruksenkatu 13, 40100 Jyväskylä
040 765 3303

Ihmistä etsimässä.

KUNTAVALIT 2012

Syksyn kuntavaalit lähestyvät.

Nyt sinulla on mahdollisuus tavoittaa äänestäjät Kotimaa-yhtiöiden seurakuntalehden välityksellä.

Jopa 30% vaalialennus ilmoitushinnoista!

Ota yhteyttä ja kysy lisää.

Pirjo Teva, puh. 020 754 2284/040 680 4057

www.kotimaa-yhtiot.fi/palvelut-ilmoittajille/kampanjat

 KOTIMAA-YHTIÖT

AUTAMME TIETOKONEASIOISSA

KotiData

Tilaa
asiakas-
käynti!

www.kotidata.fi / 040 750 7550

Palvelemme Torikulmassa, Asemakatu 12-Yliopistonkatu 32

Ei hätää, jos sinä autat.

Keräyslupa 2020/2012/2631

Tule kerääjäksi tai lahjoita 15 €
lähettämällä tekstiviesti SPR
numeroon 16499.
nälkäpäivä.fi

 Punainen Risti

ween maan wiljaa

Koko perheen kala- ja elomarkkinat Jyväskylän Paviljongissa ja ulkoalueilla 15.-16.9.2012.

Tapahtumassa on tarjolla syksyn parhaita antimia, aterioita, kala- ja lihatuotteita, leivonnaisia ja laadukkaita käsitöitä. Avoinna la 10-17 ja su 10-16.

Tule nauttimaan syksyn sadosta!

Järjestäjät:
ProAgria Keski-Suomi ja
Maa- ja kotitalousnaiset

www.wmw.fi
[facebook.com/elomarkkinat](https://www.facebook.com/elomarkkinat)

ween maan wiljaa

Soittokelloja remontoidaan

Korjauksen vuoksi kirkonkellot soivat tavallista useammin.

MARJA LEENA LUUKKONEN

Kaupunginkirkon ja Taulumäen kirkon soittokelloja kunnostetaan. Elokuun alussa käynnistyneen urakan takia kirkonkellot saattavat kilkattaa päivisin epätavalliseen aikaan. Kelloja testataan 10.-30. syyskuuta.

Kirkonkellojen soittamisesta käsin luovuttiin noin 25 vuotta sitten ja siirryttiin automaattisoittoon.

- Nyt soittoautomaatiotekniikka on vanhentunut ja alkanut oikutella. Harhasoitteita ja ohjelmavirheitä ovat olleen harminä, kertoo korjausurakasta vastaavan Suveko Oy:n edustaja Kalevi Korhonen.

Soiton hallintaan ja toimivuuteen haetaan parhaat mahdolliset laitteet. Korjauksen jälkeen kellojen soittoa pystytään kauko-ohjaamaan kännykällä niin, ettei suntuun välttämättä tarvitse tulla kirkkoon muuta kuin erityissoittojen takia.

Valetuissa kelloissa itsessään ei ole mitään vikaa. Soittokoneistojen materiaalit ovat ruostumatonta terästä, joten suurelta lämpötila- ja kosteusvaihtelut eivät vaikuta niihin.

Kellopajan rakentamiin runkolaitteisiin ei tule kuluvia osia ja myös sähkömagneettiset komponentit ovat korkealaatuisia ja kestävätkä aikaa.

Kalevi Korhonen korjasi Kaupunginkirkon kelloja edellisen kerran vuonna 2010.

Perhekriiseihin apua seurakunnasta

SIRPA KOIVISTO

Suomessa tapahtuneet perhesurmat ovat puhuttaneet Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukuksessa. Tapahtumat eivät ole lisänneet yhteydenottoja, mutta traagiset uutiset ovat nousseet esiin keskusteluissa asiakkaiden, työntekijöiden sekä työnhajaajan kanssa, kertoo johtaja Sirpa Salo.

Tuoreen selvityksen mukaan surmia yhdistäviä tekijöitä ovat parisuhdeongelmat, erotilanteeseen liittyvä kriisi sekä vanhemman mielenterveys- tai päihdeongelmat. Perheasiain neuvottelukeskus auttaa pariskuntia erilaisissa parisuhdeongelmissa, joihin etsitään ratkaisuja keskustelussa perheneuvojan kanssa. Perheneuvoja on koulutettu psykoterapeutiksi.

Kriisitilanteissa soittajalle ane-

taan aina aika perheasiain neuvottelukeskukseen.

- Välillä voi mennä muutama viikko, ennen kuin vapaa aika löytyy. Tilanne kuitenkin vaihtelee ja esimerkiksi tällä hetkellä ajan saa parin viikon päähän. Akuutissa tilanteessa pyrimme löytämään yhteisen ajan mahdollisimman pian. Jos aikaa ei löydy tarpeeksi nopeasti, ohjaamme asiakkaan esimerkiksi Mobileen, Sirpa Salo kertoo.

Aluseurakunnista tukea arkeen

Apua perheiden arkeen tarjotaan myös monissa aluseurakunnissa. Esimerkiksi Vaajakoskella diakoniatyöntekijät ja lastenohjaajat tekevät yhteistyötä kriisiperheiden auttamiseksi. Koulutetut lastenohjaajat tekevät pyydettäessä kotikäyntejä ja arvioivat

avun tarpeen.

- Jos perhe tarvitsee taloudellista avustamista tai sielunhoitoa, lastenohjaajat ottavat yhteyttä diakoniatyöntekijään, kertoo perhetyössä mukana oleva diakoni Tero Reingoldt.

Perheiden luona vierailee aina kaksi Tukea arkeen -toiminnasta vastaava lastenohjaaja kerrallaan. Tarvittaessa lastenohjaaja sijaistaa diakoniatyöntekijää, jos perhekäyntiä on enemmän. Kriisitilanteissa apua pyritään antamaan mahdollisimman nopeasti.

Reingoldtin mielestä yhteistyötä viranomaisten kanssa pitäisi edelleen vahvistaa ja kehittää, jotta kriisitilanteisiin pystyttäisiin puuttamaan ajoissa. Seurakunta on yksi avuntarjoajista tässä viranomaisverkossa.

- Seurakunnassa on valtavasti ammatillista osaamista, Reingoldt muistuttaa.

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä p. 020 754 2309
jaana.mehtala@kotimaa.fi
 KOTIMAA-YHTIÖT

KOTIPALVELU HYMY

Apua arjen askareisiin!
• Kotisiivoukset • toimisto- ja muuttosiivoukset • Ikkunoiden pesut
Puh. 040 571 4416
www.kotipalveluhymy.fi

PITOPALVELU

Pirkko Aaltonen
Pirkkola, Ilmarisenk. 20 A 1
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. 014-642 655, 050-5876 047
www.pirkkola.net

Jalkahoidot, hieronnat ja lahjakortit
Hierontapiste Iisopista, Liisa Nipuli
Kauppakatu 28 A 54
050 362 27 44

Verhoilu AJANPATINA

Kodin ja julkisten tilojen huonekalujen verhoilu ja sisustustekstiilit
Riitta-Liisa Hantunen
Talakankuja 6 B
puh. 040 561 3221
Suomen verhoilijamestarien liiton jäsen

KYTÖLÄN kello & kulta

Elämän suurimpiin hetkiin!

Tule ja tutustu kihla- ja vihki-sormus valikoimaamme.

Meiltä saat sormukset myös yksilöllisenä tilaustyönä.

Torikeskus, Väinönraitti
Puh. (014) 618 958

 TORIKESKUS

Taide- ja Kehysliike PEKKA KORHONEN
Gummeruksenk. 3, 40100 Jyväskylä, p. 217 587

Naisten säästöryhmä kokoontuu joka viikko. Kuvassa Shani Maulidi (vas.), Tausii Saudi, Jema C. Poyo ja Rukia Mohamed. KUVA: SALLA MATILAINEN

Alfa ja elämän tarkoitus

Mietitkö elämän tarkoitusta? Mikä meitä odottaa kuoleman jälkeen? Miten käsittelet syylisyyttä? Kuka Jeesus oikein oli?

Jos mietit tällaisia kysymyksiä, Alfa on sinua varten. Avoimuus on Alfa perusarvoja. Alfa on keskustelevalle ryhmä, jossa saa kysyä ja asettaa kyseenalaiseksi.

Seuraava Kohtaamispaikan Alfa-kurssi on 30.10.-4.12. keskiviikkoisin klo 18.30-20.30 (ei syyslomalla). Kurssi pidetään Kilkeillä Mustalamella, os. Kevättärentie 10. Tiedustelut ja ilmoittautumiset tiina.kilki@kohtaamispaikka.net/ 044 524 3904.

Alfa-kurssi järjestetään myös Palokan kirkon takkatuvassa (Rovastintie 8) torstaisin 27.9.-29.11. klo 18-20 (ei syyslomaviikolla 18.10.)

Tiedustelut ja ilmoittautumiset: 040 513 5766, pekka.pirinen@kolumbus.fi. Alfa-lauantai Vesalassa 17.11. yhdessä Kohtaamispaikan Alfa-kurssin kanssa.

Vesalan veljespiiri kutsuu miehiä

Veljespiiri on yksi Jyväskylän vanhimista keskustelupiireistä. Piirissä käsitellään tärkeitä uskon kysymyksiä. Piiri tekee myös seurakuntavie railuja. Syyskuusi alkaa 17.9. klo 18. Alustajana on kirkkoherra Arto Viitala. Alussa on kahvit ja lopussa mahdollisuus saunomiseen.

Piiri kokoontuu syys-, talvi- ja kevätkuukausina joka kuukauden kolmas maanantai klo 18 Vesalan kurssin ja leirikokouksessa, Vesalantie 136, Vesanka. Lähtö pikkuautoilla Keskuksiseurakuntatalolta klo 17.30.

Osallistuminen ei edellytä seurakuntaan kuulumista. Veljespiirin järjestää Jyväskylän seurakunta, aikuistyö. Lisätietoja p. 0400 745 995.

Ikääntyvän ihmisen suhteet keskustelussa

Uusi keskusteluryhmä senioreille ja vanhuksille alkaa maanantaina 17.9. klo 14 Keskuksiseurakuntatalolla. Ryhmän nimi on *Ikääntyvän ihmisen suhteet sukupolvien ketjussa*. Se kokoontuu syyskaudella päiväkahvin aikaan joka toinen maanantai.

Vapaaehtoisina vetäjinä toimivat Mairit Sorjonen, Inkeri Jylhä ja Ritva Haapasalo. Ryhmä on osa diakonian vanhustyön kehittämishanketta. Lisätietoja antaa diakonissa, terveydenhoitaja Eevi-Riitta Kukkonen puh. 050 300 3590.

Medialähetyspäivä Palokassa

Rovastikunnan medialähetyspäivä on Palokan kirkolla sunnuntaina 30.9. Lähetyskutsuilla ovat mukana Merja Kauppinen ja Mervi Viuhko Media-lähetys Sanansaattajista.

Päivä alkaa tilkkutäkkimessulla klo 10. Tarjolla on tietoa medialähetystyöstä, musiikkia, materiaalia ja minilähetysnäyttely sekä mahdollisuus ostaa lähetyksikauppa Putiikin tuotteita. Messun ja lounaan (6 e) jälkeen tehdään matka medialähetysten maailmaan ja tutustutaan radio-ohjelman tekon. Isoja ryhmiä pyydetään ilmoittautumaan 21.9. mennessä ulla.klemettinen@evl.fi. Tiedustelut p. 050 340 9889. Tilaisuuden järjestävät Jyväskylän seurakunta ja Medialähetys Sanansaattajat.

Tasausmarkkinoilla apua naisille

Keräyslippaat kolisevat ja kahvia ja teetä tarjoillaan. Sellainen on tasauspäivän ohjelma perjantaina 21.9. klo 10-15 Kävelykadulla. Iltapäivällä tapahtumassa vierailee Tanganyika Christian Refugee Servicen toiminnanjohtaja Mark Lever. Tasausmarkkinoilta voi myös ostaa tansanialaisia tuotteita.

Köyhyydestä kärsivät eniten naiset ja tytöt. Enemmistö maailman lukutaidottomista ja köyhistä on naisia. Naiset tuottavat puolet maailman ruoasta, mutta omistavat vain kaksi prosenttia maasta. Joka kolmas tyttö maailmassa naitetaan alle 18-vuotiaana.

Köyhyys johtuu siitä, että naisten ja tyttöjen perusoikeudet eivät toteudu. He kohtaavat syrjintää koulutuksessa, terveydenhuollossa, työelämässä ja oikeudessa hallita omaisuutta. Asenteet ylläpitävät köyhyyttä. Nais-

ten toimeliaisuus on ihmiskunnan suurin hyödyntämätön voimavara. Naisten elämän parantaminen vähentää koko yhteiskunnan köyhyyttä. Koulutettujen ja terveiden naisten lapsista kasvaa koulutettuja ja terveitä yhteiskunnan jäseniä.

Tavoitteena arvonsa tunteva nainen

Lähetysseura parantaa naisten oikeuksia muun muassa kyläyhteisöjen kehittämisen kautta. Tasaus-keräyksellä tuetaan esimerkiksi Tansaniassa Morogoron ja Kishapun yhteisöjen voimaannuttamishoitoja.

Työtaakan ja tulojen tasapuolinen jakaminen perheenjäsenten kesken lisää koko perheen toimeentuloa. Naisten taloudellista asemaa parannetaan lukutaito-, pienyrityksisyys-, viljely- ja kädentaitokoulutuksella.

Tärkein tavoite on itseään arvostava nainen, joka siirtää oppimansa

tulleille sukupolville. Kishapussa ilmastonmuutoksen vaikutukset, puhtaan veden puute ja aavikoituminen luovat karut puitteet elämälle. Pitkän kuivan kauden aikana naisten aika on kulunut lähes kokonaan veden hakuun.

Parantamalla puhtaan veden saantavuutta, istuttamalla puita ja hedel-

mätarhoja sekä ottamalla käyttöön kuivuutta kestäviä viljelylajikkeita parannetaan elämisen edellytyksiä vaikeissa oloissa. Naisille se on suuri muutos: kun koko elämä ei enää kulu vedenhakuun, naisilla on mahdollisuus osallistua yhteisönsä elämään ja perheensä toimeentulon kehittämiseen uudella tavalla.

Tule lipaskerääjäksi Kävelykadulle

Jyväskylän seurakunta ja Lapuan hiippakunnan lähetystoimisto järjestävät Tasaustapahtuman Kävelykadulla perjantaina 21.9. klo 10-15.

Lipaskeräys on helppo ja vaivaton tapa lahjoittaa. Lipaskeräys on myös hyvä tapa kohdata ihmisiä kadulla positiivisessa hengessä.

Haastamme sinut lähtemään lipaskerääjäksi. Voit osallistua itsellesi sopivan ajan alkaen kahdesta tunnis-

ta koko päivään. Palkkioksi panoksestasi saat kahvin ja pullan.

Voit myös tuoda syksyn satoa myytäväksi tasausmarkkinoille. Kohteeseen voi tutustua osoitteessa tasaus.fi

Ilmoittaudu kerääjäksi: Paula Niemitalo, vs. lähetyskasvatussihteeri p. 040 136 7713 paula.niemitalo@evl.fi tai Tuija Kantalainen, toimistosih-teeri p. 043 8240 646, tuija.kantalainen@mission.fi

Kristillisen toipumisen ryhmä alkaa Kuokkalassa

Sielunhoidollisessa vertaistukiryhmässä käydään läpi omaa elämää. Työskentelyä ohjaavat koulutetut ryhmänohjaajat sekä turvalliset säännöt. Jokainen on mukana itseään varten tasavertaisena ryhmän jäsenenä.

Oma ja toisen tarina tulee kuulluksi

Krito-ryhmä on turvallinen paikka oman elämän hahmottamiseen ja ongelmien työstämiseen. Ryhmissä pyritään luomaan hyväksyvä ja armollinen ilmapiiri, jossa jokainen voi rehellisesti kertoa omaa tarinaansa.

Vertaisryhmä kumoaa myyttiä, että vain minulla on tällaisia kokemuksia ja ahdistuksia. Ryhmäläisillä on mahdollisuus hahmottaa ja kertoa omaa tarinaansa.

Krito-ryhmässä ei kauhistella, arvostella tai arvioida toisten kertomaa,

vaan pyritään luomaan hyväksyvä ja armollinen ilmapiiri, jossa luottamuksen itseen, toisiin ja Jumalaan voi kasvaa.

Toisten myötätunto ja hyväksyntä rohkaisevat tulemaan pelon ja häpeän alta näkyviin ja kohtaamaan asioita, joita on paennut ja peitellyt. Armollisuus ja keskinäinen yhteys ovat olleet monelle osallistujalle ryhmän tärkeä anti.

Ryhmässä jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Omaa tarinaansa saa kertoa pelkäämättä toisten mestarointia. Jokaisella on ryhmässä oikeus matkalla oloon ja oman oivallisuuden kautta oppimiseen.

Elämäntarinan sanoittaminen auttaa näkemään asioita uudessa valossa ja löytämään merkityksiä. Pelon ja häpeän sävyttämä tarina aletaan nähdä uudella tavalla - selviytymistarinana. Vaikeat kokemukset muuttu-

vat osaksi tarinaa, eivätkä ne enää estä elämästä. Oman tarinan keskelellä näkyy monesti Jumalan huolenpito ja johdatus.

Lisäksi ryhmässä saa kuulla toisten ryhmäläisten kamppailuja ja löytöjä. Tätä kautta syntyy yhteyden kokemus ja havainto: en olekaan yksin enkä erilainen. Toisten tarinat voivat myös synnyttää omaa elämää koskevia oivalluksia.

Kirjoittaminen auttaa oman tarinan hahmottamisessa ja työstämisessä. Krito-ryhmässä kirjoitetaan vastaamalla työkirjan kysymyksiin sekä pitämällä (vapaaehtoisesti) päiväkirjaa.

Rukous on keskeinen elementti kristillisessä toipumisessa. Se on myös valtava mahdollisuus. Emme ole vain omien mahdollisuuksiemme varassa, vaan uskomme itsemme ja asiamme Jumalan hoitoon.

Toipuminen tietää muutosta

Krito-ryhmässä jokainen voi tuoda rukousaiheeksi asian, johon tarvitsee Jumalan apua juuri siinä elämäntilanteessa. Rukous on läsnä, sillä jokainen ryhmäläinen sitoutuu rukoilemaan jonkun toisen ryhmän jäsenen puolesta seuraavan viikon kokoontumiseen asti.

Toipuminen tarkoittaa aina muutosta. Krito-ryhmä tarjoaa turvallisen paikan, jossa muutos on mahdollinen.

Parhaimmillaan se on paikka, jossa voi olla oma itsensä ja kokea tulevana hyväksytyksi juuri sellaisena kuin on.

Ryhmä kokoontuu 12 kertaa. Ilmoittautumiset Marja Fagerlundille p. 050 355 9965. Krito-ryhmä alkaa 12.9. klo 18 Kuokkalan Polttolinja 37:ssä.

Tapahumat

7.9.-20.9.

Perjantain Puolipäivä

Hiljentyisryhmä Kortepohjan kirkossa perjantaisin klo 12-14: 14.9., 28.9., 12.10., 26.10., 9.11., 23.11. ja 14.12. Raamattu ja päiväkirja mukaan. Tiedustelut Kaija-Liisa Laurio p. 040 709 4062.

Sapattiatieria Keltinmäessä

Perinteistä sapattiatieriaa israelilaisine ruokineen ja musiikkineen vietetään Keltinmäen kirkolla pe 21.9. klo 17.30. Ilmoittaudu Matti Väätsälle (p. 050 590 0296) viim. 18.9. Vapaaehtoinen ruokamaksu.

Sählyä Huhtasuon kirkolla

Ke 5.9. klo 19 liikuntasalissa miesten sähly parillisten viikkojen keskiviikkoisin, alkoi 5.9. Ke 12.9. klo 19 naisten sähly parittomien viikkojen keskiviikkoisin, alkaen 12.9. Kaikenkuntoiset tervetuloa!

Taulumäen kirkko
LOHIKOSKENTIE 2

Tuomasmessu su 9.9. klo 18, 15. sunnuntai helluntaista, **Kiitollisuus**, Heidi Watia, Johanna Liukkonen, Pekka Björninen ja bändi, Päivikki Aartolahti ja kuoro.
Messu su 16.9. klo 18, 16. sunnuntai helluntaista, **Jumalan huolenpito**, Mauri Tervonen, Jenny Vainio, Jussi Keltakangas.

Ekomessu Huhtasuolla

Huhtasuon kirkossa vietetään ekomessua sunnuntaina 9.9. – Messussa muistutimme ihmisiä luonnon tärkeydestä ja ihanuudesta, kertoo lapsityönhoaja **Anne Kettunen**.
Messun jälkeen on ekoskartelua ja toisenlainen tempurata. Siis mikä?
–Toisena laisessa tempuradassa ei ole valmiita palloja ja hiluvittumia, vaan rata on tehty kierrätysmateriaaleista.
Messun jälkeen on ekoskartelua ja toisenlainen tempurata. Siis mikä?
–Toisena laisessa tempuradassa ei ole valmiita palloja ja hiluvittumia, vaan rata on tehty kierrätysmateriaaleista.
Siinä on maitotölkkierata, sanomalehtimiekkailua ja vesapaperihylsyjen pinoamista, paljastaa Anne Kettunen.

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti. Päivystys joka ilta numerossa 01019 0071 su-to klo 18-01 ja pe-la klo 18-03.

Huhtasuon alueseurakunta

Huhtasuon kirkko
NEVAKATU 6 p. 050 549 7041

Messu su 9.9. klo 10, Mauri Tervonen, Maria Salmela.
Perheiden ekomessu su 9.9. klo 16, Osmo Väätsäinen, Maria Salmela, lapsityöntekijät. Messun jälkeen ekoskartelua kierrätysmateriaaleista ja toisenlainen tempurata. Hernekeittoa.
Messu su 16.9. klo 10, Mauri Tervonen, Matti Mertanen.
Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla su 16.9. klo 14, Mauri Tervonen, Matti Mertanen, Elina Vepsäläinen.
Virsi-ilta ke 19.9. klo 18.30, Matti Mertanen.
Pikkukirkko to 20.9. klo 9.30 päivähoitolle, lapsiperheille ja lapsenmielisille. Matti Mertanen, Anne Kettunen ja Osmo Väätsäinen.

LAPSET JA PERHEET:
Päiväkerhot 3-6-vuotiaille lapsille, kysy mahdollisia vapaita paikkoja p. 050 408 8815.
Ensivauva-ryhmä, avoin ensimmäisen lapsen saaneille/odottaville ma klo 13.30-15.30.
Perhejumppa ti klo 10-11 liikuntasalissa. Aikuisille ja 2-6-vuotiaille lapsille. Ilm. Jaana Nyssönen p. 050 408 8815.
Käsityökerho ti klo 18-20. Tied. Seija Inkinen p. 050 323 5355.
Perhekahvila ke klo 9.30-11.30.
Erkka-illat erityistä tukea tarvitsevien lasten äideille to 13.9., 4.10., 8.11. ja 29.11. klo 17.30-19.30. Ilm. Seija Inkinen p. 050 323 5355. Ilmoittautua voi kerralla kaikkiin tai noin viikkoa aikaisemmin yksittäisiin iltoihin.
Käsityöpaja 5-9-vuotiaille lapsille ja aikuisille to 20.9., 25.10., 22.11. ja 13.12. klo 17.30-19.30. Koko syksy 8 e/ perhe. Ilmoittautuminen koko syksyn Seijalle p. 050 323 5355. Tervetuloa yhdessä muotoilemaan ja kuvioimaan eri materiaalein! Tied. Lastenhoajaajat p. 050 408 8815 tai Anne Kettunen p. 050 340 0638.

KOULUIKÄISET:

Sählyä maanantaisin: Klo 17-18, 3-4-luokan pojat. Klo 18-19, 5-6-luokan pojat. klo 19-20, 7-8-luokan pojat.
Toimintakerho ma klo 17.30-19, 1-4-luokan tytöt.
Sählyä tiistaisin: Klo 17-18, 1-2-luokan pojat. **Liikuntakerho** klo 18-19, 2-4-luokan tytöt.

NUORET:

Nuorten sähly ma klo 20-21, yli 15 v.
Nuorten peli-ilta ti klo 19-21, yli 15 v.
Isoskoulutus to klo 17.30-18.30.
Jatkoisokoulutus to klo 17.30-18.30.
Avustajakoulutus to klo 17.30-18.30.
Nuorten ilta to klo 18.30-20.30. Tied. Birgit Malinen p. 050 549 7017.

RYHMÄTOIMINTAA:

Usko todeksi arjessa – miesten keskustelupiiri ma 17.9. klo 18. Lisätiedot Aki Matti Itkonen p. 044 295 1457.
Pietarin Killan avoin miesten ilta ti 18.9. klo 18.
Eläkeläisten kerho to klo 14. 6.9. Elina Vepsäläinen ja to 20.9. SPR:stä Outi Oinonen.
MMV-kuoro to klo 17.30, alk. to 13.9. Tervetuloa myös uudet laulajat! Tied. Matti Mertanen p. 050 521 5410.
Naisten jumppa to klo 18, alk. to 13.9.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄ Elina Vepsäläinen päivystää kirkolla ma-ke klo 9-10.30, muulloin p. 050 549 7005.

Haluaisitko pitää pyhäkoulua?

Sinua tarvitaan! Ota yhteyttä Anneen p. 050 340 0638.

Halsilan srk-keskus
KÄRPÄNK. 5 p. 050 549 7040

Messu su 9.9. klo 12, Mauri Tervonen, Sirpa Piilonen.
Messu su 16.9. klo 12, Arvo Repo, Matti Mertanen. Pyhäkoulu.
Leipäsuunnuntai su 16.9. klo 16.

LAPSET JA PERHEET:

Ti 11.9. klo 18-19 **Hukkaperän pyhis** 3-vuotiaista koululaisiin Hukkaperä 6D kerhotilassa parittomien viikkojen tiistaisin.
Päiväkerhot 3-6-vuotiaille lapsille, kysy mahdollisia vapaita paikkoja p. 050 441 4215.
Ensivauva-ryhmä ensimmäisen lapsen saaneille tai odottaville ma klo 13-15.
Perhekerho ke klo 9.30-11.
Lisätiedot lastenhoajaajilta p. 050 441 4218 tai Anne Kettuselta p. 050 340 0638.

KOULUIKÄISET:

Lapsikuoro to klo 17-18, alk. to 6.9. Lisätied. Maria Salmela p. 050 380 0608.
Pommarikerho ma klo 18, 3-6-luokan pojat.
Tyttökerho ti klo 18, 2-5-luokan tytöt.

NUORET:

Kerhot ja koulutukset Huhtasuolla, katso tiedot Huhtasuon kirkolta. Tied. Leila Leponiemi p. 050 549 7021.

RYHMÄTOIMINTAA:

Senioreiden kuoro ke klo 12.
Naisten lauluryhmä ke klo 17.30-19.
Gsus, The holiest chord etsii uusia laulajia! Sinä 15-25-vuotias nainen, tule koelauluun to 6.9. klo 18 Halsilan kirkolle! Lisätied. maria.salmela@evl.fi p. 050 380 0608.
Päiväpiiri to klo 13, alk. to 13.9. **Lähetyspiiri** to klo 13, alk. 20.9.

DIAKONI Juha Halonen päivystää ma-ke klo 9-10.30, muuna aikana p. 050 549 7024.

Seurakuntaväen retki Viitasaarelle

Retkipäivä on tiistai 25.9. Lähtö klo 8.30 ja paluu noin klo 16. Retken hinta on 30 e. Retkikohteita ovat Keihärinkoski, Viitasaaren kirkko ja Muikulahden kartano, jossa syödään lounas. Meno Saarijärven ja

paluu Konneveden kautta. Ilmoittautumiset tiistaihin 18.9. mennessä **Juha Haloselle** p. 050 549 7024 tai **Elina Vepsäläiselle** p. 050 549 7005. Retken järjestää Huhtasuon alueseurakunta.

Naisten voimavararyhmä

Oletko kokenut elämässäsi vaikeita asioita; haasteellisen avio-/avoeron tai lähisuhdeväkivaltaa/väkivallan uhkaa perheen ulkopuolelta?

Syksyllä kokoontuu naisten matalan kynnyksen voimavararyhmä, jossa puhutaan luottamuksella vaikeistakin asioista, etsitään yhdessä polkua eteenpäin, voimaannutaan, rentou-

dutaan, hoidetaan itsetuntoa ja kuljetaan toistemme viereksä vähän matkaa. Ryhmään mahtuu mukaan 8-10 naista. Etusijalla ovat Huhtasuon alueseurakunnan alueella asuvat. Kokoontumisajat ilmoitetaan vain ryhmään osallistuville.

Ilmoittautumiset ja alkuhaastattelut diakoni **Elina Vepsäläinen** p. 050 549 7005.

Omin voimin -konsertti Huhtasuon kirkossa

Huhtasuon kirkolla on virinyt aktiivista vapaaehtoistoimintaa. Seurakunnasta on löytynyt halukkaita tekijöitä tekemään työtä lähimmäistensä hyväksi. Tästä osoituksena ovat ruokaillat, joita järjestetään vapaaehtoisvoimin joka toinen maanantai.

Kolmen konsertin sarja alkaa Huhtasuon kirkossa syyskuussa teemalla **Omin voimin**. Teema löytyi siitä, että esiintyjät ovat paikallisia. He haluavat omalta osaltaan tukea va-

paaehtoistyötä lähimmäisten hyväksi. Illan tuotto kohdistetaan Huhtasuon diakoniatyölle.

Konsertissa laulaa **Marianne Mäenpää**, Jyväskyläläinen Mäenpää on nuori kehittyvä laulaja, joka on julkaissut useita omia levytyksiä.

Lisäksi konsertissa esiintyvät **Raija** ja **Viljo Halme** sekä **Satu Ahonen** ja viulist **Charlotte Luoma**.

Omin voimin -konsertti sunnuntaina 16.9. kello 18 Huhtasuon kirkossa.

www.kotimaa24.fi

Keltinmäen alueseurakunta

Keltinmäen kirkko
KELTIMÄENT. 10 P. 050 549 7037

Hiljainen aamurukous to 6.9. klo 8-8.30.
Yrittäjien kirkkopyhä, sanajumalanpalvelus su 9.9. klo 10, Satu Konsti, Kristiina Ridanpää, Niina Kari, Heli Nieminen. Jumalanpalveluksessa ja kahveilla mukana Jyväskylän yrittäjät ry:n puheenjohtaja Petriikki Tukainen.
Aamurukous ti 11.9. klo 8-8.30.
Hiljainen aamurukous to 13.9. klo 8-8.30.

Taka-Keljon lähetyspiiri to 13.9. klo 18.30 Kilpisellä, os. Kenttätaku 10, as 2.

Messu su 16.9. klo 10, Johanna Salminen, Matti Väätsäinen, Petri Lintunen, pyhäkoulu alkaa klo 10, kahvit.

Aamurukous ti 18.9. klo 8-8.30.
Taizé-rukoushetki ke 19.9. klo 18-20, Johanna Salminen, Heli Nieminen, iltatee.

Hiljainen aamurukous to 20.9. klo 8-8.30.

Sapattiatieria pe 21.9. klo 17.30, ilmoittautuminen ks. erillisilmoitus.

Jumalanpalvelusten jälkeen tai sopimuksen mukaan on mahdollisuus keskusteluun.

LAPSILLE JA PERHEILLE:

Päiväkerhot ma ja to klo 9-11, ma ja ti 13-16.
Perheolkkari ke klo 9-11.
Ekavauva-ryhmä to klo 13-15 Kyllön neuvolan kanssa.
Muskarit tiistaisin.

KOULUIKÄISET:

Jälkkäri (Jyväskylä) ma-pe klo 12-17, tied. Riitta Haaparanta-Kocabiyik p. 040 825 1612.
Puuhakerho ja **kokkikerho** myöhemmin syksyllä, tied. Merja Kuusela 050 549 7002.

RYHMÄTOIMINTA:

Lähetyspiiri ma klo 18.
Maahanmuuttajat ti 18.9. klo 10-12.
Olohuone ke klo 9-11. Lisätietoja Heidi Kallio p. 050 549 7032.
Olohuone Saihokatu 4:ssä tiistaisin syyskuussa.

MUSIIKKI:

Kouluikäisten kuoro Näkkäri

ke klo 15.30. Tied. Heli Nieminen p. 050 549 7049.

Seurakuntakuoro to 18-20. Tied. Petri Lintunen p. 050 521 5414. Alkaa 13.9.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄ:

Diakonin päivystys ti ja to klo 9-10.30, muulloin erillisen sop. mukaan, diakoni heidi.kallio@evl.fi p. 050 549 7032.

Ruoke-Kuohu-Vesanka

Kuohun päiväpiiri ma 17.9. klo 13 Kuohun kylätalolla (kerran kk). Tied. Kaija Luoma p. 050 549 7026.

Vesanka-Ruoke: Hengellinen ilta pe kerran kuukaudessa. Tied. Heidi Kallio p. 050 549 7032.

Kortepohjan srk-keskus
ISÄNNÄNTIE 4 P. 050 549 7038

Pappi paikalla to klo 12-13.30.
Messu su 9.9. klo 16, Kristiina Ridanpää, Petri Lintunen.
Hiljentyisryhmä Perjantain Puolipäivä pe 14.9. klo 12-14.

Messu su 16.9. klo 16, Johanna Salminen, Petri Lintunen, pyhäkoulu alkaa klo 10.

Jumalanpalvelusten jälkeen tai sopimuksen mukaan on mahdollisuus keskusteluun.

LAPSILLE JA PERHEILLE:

Päiväkerhot ma ja ke klo 13-16.
Perheolkkari ma klo 9-11.
Ekavauva-ryhmä ke klo 9-11 Kyllön/Tapionkadun neuvolan kanssa.
Muskarit tiistaisin.

KOULUIKÄISET:

Tiedustelut kerhoista Merja Kuusela p. 050 549 7002.
Kokkikerho vahvistuu syksyllä.

RYHMÄTOIMINTA:

Tiistaitapaaminen joka toinen tiistai klo 13-14.30 (paritt. viikot). Vaihtelevaa ohjelmaa kahvikupin ääressä, avoin kaikille.
Torstaikahvila klo 12-13.30. Kahvia, mehua, leipää. Maksuton tarjoilu on avoin kaikille.

NUORET:

Aila Koivurova p. 050 549 7010, Seppo Taurén, p. 050 549 7030.

MUSIIKKI: **Nuorten aikuisten kuoro Lähde!** to klo 18-19.30. Tied. Heli Nieminen p. 050 549 7049.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄ:

Päivystys ti ja to klo 9-10.30, muulloin erillisen sop. mukaan, Leena Hayrinen p. 050 549 7008, leena.hayrinen@evl.fi.

Kypärämäki-Könniö

LAPSILLE JA PERHEILLE:

Kypärämäen toimitilat Työväenyhdistyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6. **Päiväkerhot** ti klo 9-11, ti ja to klo 13-16.
Perheolkkari to klo 9-11.

KOULUIKÄISET:

Kokkikerho alkaa myöhemmin Saihokadulla, tied. Merja Kuusela p. 050 549 7002.

RYHMÄTOIMINTAA:

Olohuone Saihokatu 4:ssä tiistaisin. Lisätietoja myöhemmin

Isoiskoulutus Keltinmäki

ke 19.9. klo 17.
Jatkoisokoulutus Keltinmäki to 20.9. klo 17.

Keskustan alue seurakunta saa uuden kappalaisen

Sunnuntaina 16.9. Kaupunginkirkon messussa klo 10 asetetaan Tuija Pirtala Jyväskylän seurakunnan XV kappalaisen virkaan. Messun toimittavat lääninrovasti Simo Lampela, uusi kappalainen Tuija Pirtala,

kirkkoherra Arto Viitala, aluekappalainen Seppo Wuolio, kanttori Risto Valtasaari sekä luottamushenkilöt ja kvartetti Tiina Raatikainen, Piia ja Antti Laasonen ja Risto Valtasaari. Kahvit Vanhassa Pappilassa.

Temppuleiri kouluikäisille

Kouluikäisten (2-6 lk.) Temppuleiri on 12.-14.10. Koivuniemessä. 30€/lapsi, lisätietoja seurakunnan nettisivuilta. Ilmoittautuminen 17.-28.9 www.jyvaskylan-seurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kaikille avoin SenioriFoorum

Tiistaina 25.9. klo 13 Keskus-seurakuntatalolla Aino Suholan aine on llo, yllättävän lähellä. Sirpa Lampinen, Kehittyvät laulajat, Tapio Lampinen, Seppo Wuolio, Inkeri Virkkala-Järvinen. Kahvit ja keskustelua.

Luontokirkko Korpilahdella: Metsä kirkkoni olla saa

Luontokirkko on Kiviönniemessä sunnuntaina 9.9. klo 15, Kiviönniementie 390, Marjut Haapakangas, Anne Laakso-Viholainen, Ilse Weiijo, kitara, Korpilahden Korvensamoojat. Kahvit ja mehut, makkaraa.

Keskustan alue seurakunta

Kaupunginkirkko KIRKKOPUISTO p.050 549 7043

Avoimna ke-pe klo 11-14.
Viikkomessu to 6.9. klo 13.
Messu su 9.9. klo 10, saarna Kansan Raamattuseuran varatoiminnanjohtaja Kalle Virta, Katriina Ilvesmäki, Johanna Niiles-Hautanen, Piia Laasonen.
Kohtaamispaikan iltamessu su 9.9. klo 17, Miika Kilkki. Iltamessujen aikaan yli 6-vuotiaiden lastentapahtuma Sacariumissa Keskusseurakuntatalolla klo 16.45-18.20. Nyyttärit. Vanhemmat vievät ja hakevat lapset.
Opiskelijoiden ja nuorten jatkot Sacariumissa iltamessun jälkeen.
Virsi- ja lauluhetki ke 12.9. klo 12.
Viikkomessu to 13.9. klo 13.
Messu su 16.9. klo 10, Simo Lampela, Tuija Pirtala, Arto Viitala, Seppo Wuolio, Risto Valtasaari, luottamushenkilöitä sekä kvartetti Tiina Raatikainen, Piia ja Antti Laasonen & Risto Valtasaari. Messussa Tuija Pirtalan asettaminen Jyväskylän seurakunnan XV kappalaisen virkaan. Kahvit Vanhassa pappilassa, Vapaudenk. 26.
Virsi- ja lauluhetki ke 19.9. klo 12.
Viikkomessu to 20.9. klo 13.

LAPSILLE JA PERHEILLE: Keskusseurakuntatalon päiväkerho, perhekerho ja ekavauvaryhmä sekä muskarit kokoontuvat Yliopistonkadun kerhotilassa (Yliopistonkatu 28 B, sisäpihalla).

Päiväkerhot tied. p. 050 358 1062 tai heidi.halttunen@evl.fi.
Perhekerho maanantaisin klo 13-15 ja **perhekerho** torstaisin klo 9.30-11.30, tied. p. 050 358 1062 tai heidi.halttunen@evl.fi.
Retkiperhekerho Haukanniemmen nuotiopaikalle ke 26.9 klo 17.30-19.30. Kokoonnumme Wilhelm Schildtin kadun päässä olevalle parkkipaikalle klo 17.30. Mukaan omat retkieväät.
Ekavauvaryhmä tiistaisin klo 13-15, alkaa viikolla 37. tied. p. 050 521 5417 nina.uusi-maahi@evl.fi.
Lutakon perhekerho perjantaisin klo 9.30-11.30 tied. p. 050 564 3072 tai laura.ylisto@evl.fi ja **ekavauvaryhmä** keskiviikkoisin klo 10-12 alkaa viikolla 37 tied. p. 040 149 0562 tai sari.kantoluoto@evl.fi.
Perhepyhäkoulu Pappilan rippikoulupäädessä joka toinen sunnuntai klo 16. Seur. 16.9.
Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulu työn tied. merja.h.suhonen@evl.fi tai p. 050 340 9895.
Muskarit: **Vauvat** ti klo 15.30-16.
Pienet kehitysvammaiset ti klo 16.15-17.
Sisarusryhmä ke klo 14.15-15. Tied. Tiina Järvinen-Vauhkonen p. 050 571 5155.

KOULUIKÄISET: **Puuhakerho** ti klo 17-18.30, alk. 11.9. 1-6 lk. tytöille ja pojille, Keskusseurakuntatalon 2. krs.
Bofferikerho ke 17-18.30, alk. 12.9. 1-6 lk. tytöille ja pojille, Keskusseurakuntatalon liikuntatila.
NUORET: **Toiminta alkaa viikolla 37.** Keskusseurakuntatalolla 2. kerros:
Perusisokoulutus ke klo 17, alk. 12.9.
Jatkoisokoulutus joka toinen torstai klo 17, alk. 13.9.
Jättipandat joka toinen torstai klo 17, alk. 20.9.

sali.
Tied nuorisotyönohjaaja johanna.matilainen@evl.fi tai p. 050 595 3945.
VARTTUNEELLE VÄELLE: **Varttuneiden ja eläkeläisten piiri** keskiviikkoisin alkaen 12.9. klo 13, Puistotori 4.
Raamattupiiri ti klo 10 Pappilassa, jatkuu 11.9. klo 10.
Mallan kammari to klo 14 Pappilassa, Vapaudenk. 26 (parilliset viikot) alkaen 6.9.
Eläkeläisten piiri, Viitakoti, keskiviikkoisin klo 14, parittomat viikot, alkaen 12.9.

KUOROT: **Nuorten lauluryhmä UIK**, harjoitukset 6.9 klo 16.15. Pappilan Rippik.sali, Vapaudenk. 26. Tied. Piia Laasonen 050 549 7020.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät, harjoitukset tiistaisin Pappilan rippik.salissa klo 19. Tied. Risto Valtasaari p. 050 521 5411.
Lauluyhtye Stemman harjoitukset to klo 18 Lohikosken kirkossa. Tied. Pekka Björninen p. 0400 746 372.

LÄHETYS: **Hanna-piiri** Vanhassa Pappilassa, Vapaudenk. 26, kerran kuukaudessa klo 18. Ma 1.10., 5.11. ja 3.12. Riitta Puukari ja Anna-Maija Kuulasmaa.

DIAKONIA TYÖNTEKIJÖIDEN **Päivystykset ma, ke, ja to klo 9-11** Keskusseurakuntatalolla, Yliopistonkatu 12. Lea Pietiläinen p. 050 549 7027, Kaarina

Nuorten iltat ke klo 19-21, alk. 12.9.

Tied. juha.koivurova@evl.fi, p. 050 549 7004, jaako.hyvonen@evl.fi, p. 050 549 7016, ja nuorisot- ja rippikoulutyön vastuupappi ville.tikkanen@evl.fi, p. 050 400 0013.

Kaltainen-Heinola p. 050 340 0665 tai Tiina-Maria Lahti 050 549 7006.
Vapaaehtoistoiminnasta kiinnostunut ota yhteys diakoniatyöntekijöihin. Vanhuksen ystäväksi, kahvinkeittäjäksi ym. tehtäviä.
Diakonian ja lähetyksen avoin aamukahvila ja käsityöpiiri alkaa ti 11.9. klo 10. Uusi osoite on Keljonkatu 26, Keljon päiväkeskus, A-talon alakerta. Entiset ja uudet kävijät tervetuloa! Tiedustelut Kaarina Kaltainen-Heinola p. 050 340 0665.

Lohikosken seurakuntakeskus KATAJATIE 1 p.050 549 7039

Messu su 9.9. klo 12, Tuija Pirtala, Risto Valtasaari.
Lohikoskella ei messua su 16.9. Tervetuloa Kaupunginkirkon messuun ja Tuija Pirtalan kappalaiseksi virkaanasettamisjuhlaan klo 10. Jos tarvitset yhteiskuljetusta, soita p. 040 535 0492 ke 12.9. klo 15 mennessä. Lähtö Lohikosken kirkolta su klo 9.30 ja paluu Pappilasta klo 13.30.

LAPSILLE JA PERHEILLE: **Päiväkerhot** tied. kati.koskinen p. 050 595 3948 tai kati.s.koskinen@evl.fi, **perhekerho** keskiviikkoisin klo 9.30-11.30 tied. p. 050 564 3072 tai laura.ylisto@evl.fi ja **ekavauvaryhmä** tiistaisin klo 13-15, alkaa viikolla 37, tied. p. 040 149 0562 tai sari.kantoluoto@evl.fi.
Kaakaopyhäkoulu joka toinen keskiviikko klo 17 alkaen 12.9. Seuraava 26.9.
Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulu työn tied. merja.h.suhonen@

Korpilahden alue seurakunta

Korpilahden kirkko

KIRKONMÄENTIE 1 p 050 557 9008

Su 9.9. **Luontokirkko Metsä kirkkoni olla saa** Kiviönniemessä klo 15, Kiviönniementie 390, Marjut Haapakangas, Anne Laakso-Viholainen, Ilse Weiijo, kitara, Korpilahden Korvensamoojat mukana. Kirkkokahvit ja mehut, makkaranpaistoa.
 Su 16.9. **Messu** kirkossa klo 10, Antti Koivisto, Anne Laakso-Viholainen.
 Su 16.9. **Pohjoisten kylien kirkkohetki** Tikkanen koululla klo 15, Antti Koivisto, Anne Laakso-Viholainen.

MUITA TILAISUUKSIA: Ti 11.9. **Hartaushetki** Korpivissa klo 12.15.
 Ke 12.9. **Hartaushetki** Iltatähdessä klo 13.
 Ma 17.9. **Raamattuluentoilta** seurakuntatalolla klo 18, Aino Viitanen. Kahvit.
 Ti 18.9. **Miestenilta** seurakuntatalolla klo 18. **Uskossa kilvoittelu**, pastori Kari Kuittinen.
 To 20.9. **Hartaushetki** Muuramen sairaalassa klo 13.30.
 To 20.9. **Alueneuvoston kokous** seurakuntatalolla klo 17 (kahvit klo 16.45).

DIAKONIA: **Väentupa avoimna** tiistaisin Korpikieitaalla klo 11-14: ti 11.9. klo 12 tiistaituokiossa aluekappalainen Marjut Haapakangas; ti 18.9. klo 12 tiistaituokiossa Kirkonkylän seurakuntapiiri. To 13.9. klo 11.30 **Näkö- ja kuulovammaisten kerho** seurakuntatalolla. Ruokailu 6 e. Jos tarvitset kyytiä keskustan alueelta, soita Kirsi Lepoaho p. 050 557 9003 ti 11.9. mennessä.
 Ti 18.9. klo 18 **NOJA-ryhmä** seurakuntatalolla. Naisten keskusteluryhmässä jaetaan arkeen ja jaksamiseen liittyviä asioita sekä kuljetaan yhdessä kirkkokuotta eteenpäin. Tervetuloa mukaan uudet ja vanhat suunnittelemaan syksyn ohjelmaa! Mukana Kirsi Lepoaho.
 Ke 19.9. klo 10 **Palvelupäivä** srktalolla. vieraana Hellin Torkki, aihe **Elämän tyytyväisyys**. Alkuhartausta Antti Koivisto. Ruokailu 6 e. Kyytiä keskustan alueelta tarvitsevat voivat ottaa yhteyttä Kirsi Lepoahoon p. 050 557 9003 ma 17.9. mennessä.
Sururyhmä seurakuntatalolla. Kokoontuu seitsemän kertaa syys-lokakuun aikana. Ilm. ja tied. 7.9. mennessä diakonissa Kirsi Lepoaho p. 050 557 9003 tai pastori Antti Koivisto 050 353 2727.

MUSIIKKI: Ke 12.9. **Musiikki & toimintakerho** klo 15-17.
 To 13.9. **Kirkkokuoron harjoitus** srk-talolla klo 18-20.

NUORILLE: To 6.9. **Isoskoulutus** Pesässä klo 15.30.
 Ma 17.9. **Nuortenilta** Pesässä klo 18.
 To 20.9. **Isoskoulutus** Pesässä klo 15.30.
Kouluikäisten kerhot: ke 12.9. seurakuntatalolla klo 15, ma 17.9. Saakoskella, to 20.9. Vespuolella klo 13.
Alakouluikäisten syysleiri 15.-17.10. Koivuniemessä Korpilahden ja Palokan lapsille. Mahtuu 10 ensin ilmoittautunutta Korpilahden alueelta. Leirimaksu 35 e (sisarale 10e). Bussikuljetus. Ilm. 17.-30.9. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tied. Ritva p. 050 557 9005.

LAPSILLE JA PERHEILLE: **Päiväkerhot:** vapaita paikkoja voi kysellä lastenohjaajilta.
Perhekerhot: pohjoisten kylien perhekerho Ylä-Muuratjärven kylätalolla keskiviikkoisin klo 9-11, srk-talon perhekerho torstaisin klo 9.30-11.30. Perhekerhoihin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen ja niissä lapsella on mukana oma aikuinen.
Kirkkohetki kirkossa to 13.9. klo 9.30 (Antti Koivisto ja Anne Laakso-Viholainen), jonka jälkeen kerho seurakuntatalolla.
Kirkkohetki on lapsille ja perheille suunnattu lyhyt (n. 20 min.) jumalanpalvelushetki.
Muskarit: tiedustelut Sirpa Poikolainen, p. 050 340 9898.

Kuokkalan alue seurakunta

Kuokkalan kirkko SYÖTTÄJÄNK.4 p.050 549 7045 Kirkko avoimna ti-to klo 14-16 sekä tilaisuuksien yhteydessä.

Sanan ja rukouksen opetusilta to 6.9. ja 20.9. klo 18.30, luentosarja Mooseksen kirjoista.
Messu su 9.9. klo 11, Kati Reukauf, Minna Korhonen, Jussi Keltakangas. Musiikki: Sonja Tissari, piano, Hanna Tissari, huilu, ja Jussi Keltakangas, haitari ja laulu.
Lapsille pyhäkoulu.
Hiljaisuuden illat ke 12.9. ja 19.9. Arkireitrit klo 18, rukoushetki klo 19.30.
Sanan ja rukouksen iltat to 13.9. klo 18.30, Hannu Nyman: **Rohkea elämäntapa**, musiikki EOG.
Messu su 16.9. klo 11, Riku Bucht, Pekka Mustonen, Sirpa Lampinen ja Marjo Ronkainen. Lapsille pyhäkoulu.
Aamurukous to 20.9. klo 8.15.

LAPSET JA PERHEET: **Päiväkerhoihin** voi tiedustella vapaita paikkoja puh. 050 443 3572.
Perhekerho ma ja ti klo 9.30-11.30 kirkolla.
Isovanhemman kaa -iltapäivä ti klo 14-16 kirkolla.
Iskän kaa -ilta ke klo 17.45-19.45 kirkolla parittomilla vii-

koilla.
Vauvaperhepesä pe klo 9.30-11 kirkolla.
Lapsiparkki pe klo 8.30-12 Polttolinja 29, maksu 2 e (sis. välipalan). Ilm. edelliseen keskiviikkoon mennessä puh. 050 407 9128 tai 050 443 3572 (ma-to klo 8-16.30, pe klo 8-14.15).
Lapsi- ja perhetien tiedustelut: lapsityönohjaaja Tiina Korhonen puh. 050 340 9887.
Muskarit: tied. Sirpa Poikolainen puh. 050 340 9898.

KOULUIKÄISET: **2-6 lk Temppuleiri** 12.-14.10. Vaajakosken Koivuniemessä. Ilm. leirille 17.-28.9. www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.
Messu su 9.9. klo 11, Kati Reukauf, Minna Korhonen, Jussi Keltakangas. Musiikki: Sonja Tissari, piano, Hanna Tissari, huilu, ja Jussi Keltakangas, haitari ja laulu.
Lapsille pyhäkoulu.
Hiljaisuuden illat ke 12.9. ja 19.9. Arkireitrit klo 18, rukoushetki klo 19.30.
Sanan ja rukouksen iltat to 13.9. klo 18.30, Hannu Nyman: **Rohkea elämäntapa**, musiikki EOG.
Messu su 16.9. klo 11, Riku Bucht, Pekka Mustonen, Sirpa Lampinen ja Marjo Ronkainen. Lapsille pyhäkoulu.
Aamurukous to 20.9. klo 8.15.

NUORET: **Isoskoulutus** ke klo 17.30.
Nuortenilta ke klo 19, Polttolinja 37.
RYHMÄTOIMINTAA: **Raamattupiiri** ma klo 19 kirkon alakerrassa, Aino Jokela.
Rukouspiiri ke klo 17.30 kirkon alakerrassa, Eija Tarvainen.
Kuokkamiehet, miesten avoin keskustelupiiri ti klo 18 (parill.

Keskustan alue seurakunnan pappien yhteystiedot ja ensisijaiset vastuualueet:

Aluekappalainen Seppo Wuolio alue seurakunnan johtaminen p. 050 521 5415, seppo.wuolio@evl.fi

Kappalainen Tuija Pirtala nuoret aikuiset, Lohikosken kirkon toiminta p. 050 521 5408, tuija.pirtala@evl.fi

Seurakuntapastori Heidi Watia lapsi- ja perhetyö p. 050 597 8278, heidi.watia@evl.fi

Seurakuntapastori Ville Tikkanen nuorisot- ja rippikoulutyö p. 050 400 0013, ville.tikkanen@evl.fi

Seurakuntapastori Katriina Ilvesmäki lähetystyö p. 050 336 7461, katriina.ilvesmaki@evl.fi

Seurakuntapastori (vs.) Johanna Niiles-Hautanen diakoniatyö p. 050 522 2380, johanna.niiles-hautanen@evl.fi

Postiosoite: Jyväskylän seurakunta PL 103/ Yliopistonkatu 12, 40101 JYVÄSKYLÄ

Virsi- ja lauluhetket Kaupunginkirkossa keskiviikkoisin klo 12-12.15

Lehtisaari on Jyväskylän seurakunnan nuorisotyön ylläpitämä kesäkeidas keskellä Tuomiojärveä. Venekyyti vie vieraat saareen Viitaniemen rannasta.

Paratiisisaari odottaa jo kevättä

Tiukka työrupeama on tältä kesältä Lehtisaarella ohi. Saari tyhjenee ja hiljenee talveksi, kunnes soutu-veneet ja kanootit käännetään taas keväällä oikein päin. Saaren toiminnasta vastaava nuorisotyönohjaaja Pasi Bom kertoo, että useimmat sadepilvet kiersivät mukavasti saaren ohi.

JANNE KÖNÖNEN

Lehtisaaren kesä meni kaikin puolin hyvin. Työntekijämme ovat saaneet kiitosta ystävällisyydestä ja avuliaisuudesta. Saarta on kiitelty siisteydestä ja rauhallisuudesta kaupungin hälyn keskellä.

– Ja tietenkin saunaa on ylistetty. Joku on jopa verrannut saarta paratiisiin, sen verran hyväksi kun on olonsa siellä kokenut.

Ainakin heinäkuussa lomailleet nimittivät kesää sateiseksi, mutta Lehtisaaren työntekijät, jotka jatkuvasti seurasi säätilaa, eivät ihan allekirjoita tätä.

– Työntekijöiden mielikuva kesästä on, että sateen uhka oli useina päivinä, niin sää tiedotusta kuin tavastakin katsellessa. Oikeasti todella harvoin satoi. Ja vakiokävijän toive on sateinen päivä, koska silloin saunaan mahtuu ja vedessä on aina märkää.

”Huonosta kesästä” huolimatta kävijöitä kertyi yli 8000, jopa hiukan

enemmän kuin edellisenä kesänä.

– Vierailijoita oli tasaisen tappavasti. Parhaana päivänä oli 261 kävijää ja viimeinen lämmin viikko toi itsessään jo noin tuhat kävijää saareen.

Koomikko kiinnostui

Vaikka muuten aurinko paistoi mukavasti, saaren konsertteja ja tapahtumia vainosi huono keli, eikä suuria yleisöryntäyksiä ollut.

– Stand up -koomikko Eetu sai hyvän lämpimän ilman ja hänen esityksensä vietiin rantasaunalle, joten kuulijoita oli kivasti. Aloitus- ja päätösmessu saa aina kymmeniä ihmisiä liikkeelle.

Bom kertoo myös naistenillan ol-

leen suosittu, kun miehet eivät olleet ”häiriköimässä”.

Talvella ketään ei ole ainakaan häiriöksi asti, sillä saari viettää talvi-

”Vakiokävijän toive on sateinen päivä, koska silloin saunaan mahtuu ja vedessä on aina märkää.

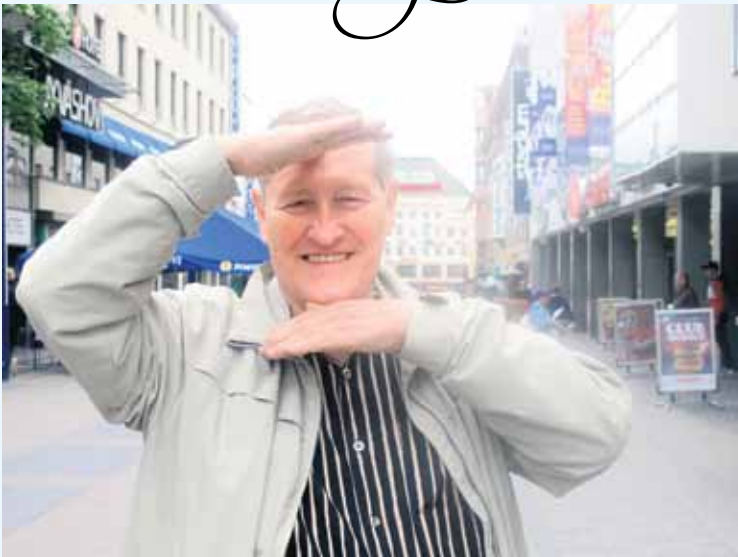
maa seuraavaan sesonkiin saakka. Ajatuksia talven varalta on silti olemassa.

– On keskusteltu, että keväällä herätettäisiin eloon menneiden vuosien pilkkitapahtuma. Se voisi olla vaikkapa yhteisvastuun hyväksi. Jos saataisiin seurakunnan eri työalat innostumaan, niin tapahtuman voisi järjestää.

Ensi kesän osalta suuria muutoksia ei ole ainakaan toistaiseksi harkinnassa. Bom pohtii lähinnä ohjelmapuolta ja tietää, että jos ohjelmaa ei säästä tai muusta syystä vedä, ainakin sauna ja grilli ovat kovassa käytössä.

– Ensi kesän uudet työntekijät tekevät taas kesästä erilaisen, kun hekin tuottavat omanlaistaan ohjelmaa. Myös kävijät pääsevät vaikuttamaan siihen, millainen ilmapiiri saareen syntyy.

ihmettelijä

Vesa Karvisen onnen resepti: ilon tuottaminen toiselle lisää omaa iloa.

KUVA: MARJA LEENA LUUKKONEN

MARJA LEENA LUUKKONEN

Olen Vesa Karvinen, 67. Värikäs ja monipuolinen työelämä on takana, mutta hyväkuntoisena eläkeläisenä toimin muun muassa Pelastaa lapset ry:n aikuisystävänä ja helpotan ystävävanhusten arkea.

Opastin aikoinani työkseni ihmisiä käyttämään naurua rentoutumiseen, koska jo muutaman minuutin nauru poistaa jännityksiä ja paineita. Tätä viestiä vein eteenpäin niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Naurun ja ilon löytäminen ei ole ollut minulle itsestään selvää. Olen tehnyt tuttavuutta myös kärsimyksen kanssa: kaksi veljeäni hukkuivat, äitini ja sisareni loukkaantuivat liikenneonnettomuudessa, isäni kuoli ollessani 16-vuotias. Syvien murheiden keskellä olen ristinyt käteni ja rukoillut Jumalaa toivoen, että asiat vielä kääntyisivät parhain päin. Vastoinkäymisen jälkeen on lohduttanut tieto, ettei asialle siinä tilanteessa itse voi mitään. Se on pakottanut suuntautumaan tulevaisuuteen.

Olen kiitollinen siitä, että mum-

moni vei minut joka pyhä kirkkoon 5-vuotiaasta alkaen. Kirkko oli pienen pojan silmissä valtavan suuri ja samalla turvallinen. Saarnan ajaksi sain suuhuni kaksi valkoista körttipastillia. Noista ajoista lähtien minulla on ollut lämmin suhde kirkkoon. Nykyään kannan vastuuta Huhtasuon alueneuvostossa.

Tänä kesänä olen nauttinut upeista kirkkokonserteista. Urkumusiikki rauhoittaa, jos on kiire ja pukkaa stressiä. Mielestäni musiikki on kirkon vetonaula. Urkukonsertissa soittaja laittaa kaiken peliin ja kuulija on kosketettu syvintä sisintä myöten.

Nuoruusvuosina tein joskus kolmeakin työtä yhtä aikaa, mutta olen kokenut kahden vuoden työttömyydenkin. Hyödynsin ajan opiskeluun ja kävin muun muassa puhumassa työttömien yhdistyksissä.

Kokemukseni on, että työpaikan kaaduttua alta ei kannata kärehtyä murehtimaan, vaan suunnata harrastuksiin ja antaa aikaa läheisille. Työttömänä oli kyllä nöyryyttävää kirjoittaa lomakkeeseen työtön-sana joka päivälle. Enhän ollut työtön! Kävin

kirjastossa, kokosin erilaisia aineistoja ja opiskelin tulevaisuutta varten.

Ihmettelen sitä, että kaikkein vaikeimpiinkin elämäntilanteisiin jälkeen olen lopulta aina onnistunut löytämään ilon. Huomaan, että läheisten ihmisten ja ystävien merkitys on siinä ollut suuri. Kirjoitan parhailaan muistelmiani, talletan elämäntapahtumien asioita tulevia polvia varten.

Luovuus on minulle voimavara ja olen huomannut, että se tulee usein luopumisen kautta. On viisautta päästää irti vanhoista pettymyksistä ja painolasteista, koska tapahtuneille ei enää voi mitään.

Rahan valta ihmetyttää. Mielestäni meidän tulisi kristittyinä huolehtia erityisesti kaikkein heikoimmista, kärsivistä ja sairaista.

Olen löytänyt yksikertaisen onnen reseptin: ilon tuottaminen toiselle lisää omaa iloa. Kai minua voi sanoa toivon ihmiseksi, sillä uskon, että mustimmassakin murheesta tunnelin päästä löytyy lopulta aina valo. Mutta usein valon löytymiseen tarvitaan toista ihmistä, ystävää tai joskus ammattiauttajaakin.